

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน
Women Human Rights Defenders
ประจำปี ๒๕๕๐

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รางวัลดีเด่น

“ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน”
เนื่องในโอกาสวันสตรีสากล

๘ มีนาคม ๒๕๕๐

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

Call No. : H91236.5.75A1749 850 C 1

Accession No. : # 140

Dated : 16 Sep. 2556

Price : 100-

คำนำ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน (Declaration on Human Rights Defenders) ได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ (ค.ศ. ๑๙๙๘) มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองบุคคลที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งมักเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกคุกคามและละเมิดสิทธิ เนื่องจากการทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

แม้ว่าประชาชนหญิง-ชาย ที่ทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต้องเสี่ยงภัยอันตรายไม่แตกต่างกัน แต่ผู้หญิงที่ทำหน้าที่ปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องเผชิญกับความไม่มั่นคงมากกว่า เนื่องจากลักษณะงานที่ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนดำเนินอยู่นั้น มักจะท้าทายต่อค่านิยม ทศนคติและความเชื่อของคนส่วนใหญ่และเป็นประเด็นที่ยากลำบากในการสร้างความเข้าใจต่อสังคม

เนื่องในโอกาสวันสตรีสากล ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงจัดกิจกรรมการคัดเลือกผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยมอบรางวัลดีเด่น “**ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน**” เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนผู้หญิงที่ดำเนินงานปกป้องสิทธิมนุษยชน

และรณรงค์เผยแพร่ให้สังคมตระหนักถึงบทบาทและภารกิจของผู้หญิงในการปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอขอบคุณ คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกรางวัลดีเด่น “**ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน**” ประจำปี ๒๕๕๐ แนวร่วมเพื่อความก้าวหน้าของผู้หญิงองค์กรพันธมิตรที่ร่วมจัดงานในครั้งนี้ และที่สำคัญที่สุดคือ ขอขอบคุณ และเป็นกำลังใจให้ผู้หญิงที่ได้รับรางวัลดีเด่น “**ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน**” และผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนทั้งหลายสามารถดำเนินงานส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยให้บังเกิดเป็นมรรคเป็นผล หวังว่าบทเรียนและประสบการณ์ของผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนเล่มนี้ จะเป็นแบบอย่างการดำเนินงานที่ช่วยกระตุ้นเตือนให้ทุกคนตระหนักถึงภารกิจในการปกป้องสิทธิมนุษยชนร่วมกันต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๐

“ผู้หญิงกับบทบาท พิทักษ์สิทธิมนุษยชน”

.....

ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เนื่องในโอกาส “วันสตรีสากล”
วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๐

ในแง่หนึ่งที่สำคัญ “นักต่อสู้เพื่อพิทักษ์สิทธิมนุษยชน” อาจ
ถือได้ว่า เป็นปรากฏการณ์ใหม่ ซึ่งสัมพันธ์เชื่อมโยงกับขบวนการ
เคลื่อนไหวภาคประชาสังคม และองค์การพัฒนาเอกชนทั้งหลาย
ในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสังคมด้อยพัฒนาและกำลัง
พัฒนา ตกอยู่ภายใต้กระแสการพัฒนาเศรษฐกิจในแนวทางที่บีบ
บังคับให้ทุกภาคส่วนสังคมจำต้องเสียสละอิสรภาพและสิทธิประโยชน์
ยั่งยืนของตน เพื่อสนองความต้องการของอำนาจรัฐเพื่อพัฒนาเข้าสู่
สังคมอุตสาหกรรมตามแบบฉบับของอำนาจภายนอก

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า อำนาจอธิปไตยและระบบการพัฒนาแบบอำนาจนิยมเช่นนี้ ย่อมจะส่งผลกระทบต่อความสูญเสียใหญ่หลวงต่อมวลชนคนสามัญในแทบทุกด้านของชีวิตอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ไม่ว่าจะเป็นในทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมวัฒนธรรม ซึ่งประกอบเป็นรากฐานสำคัญของสิทธิขั้นพื้นฐานและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ดังที่ปรากฏให้เห็นกันโดยทั่วไปในทุกวันนี้ การก่อตัว และขยายตัวของภาคประชาสังคม และองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นผลอันเกิดแต่เหตุดังกล่าว ปรากฏการณ์ **“ต่อสู้เพื่อพิทักษ์สิทธิมนุษยชน”** เป็นพัฒนาการสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบรุนแรงและกว้างขวางต่อชีวิตและคุณภาพชีวิตอย่างชัดเจนขึ้นโดยลำดับ เหล่านี้ล้วนเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดสำนึกในฐานะความเป็นเพื่อนมนุษย์ในอันที่จะ “อาสาสมัคร” ทำหน้าที่ร่วมกันในกระบวนการพิทักษ์สิทธิอันพึงมีพึงได้ของบรรดากลุ่มชนผู้ด้อยโอกาส

“นักต่อสู้เพื่อพิทักษ์สิทธิมนุษยชน” จึงนับเป็นอาสาสมัครผู้เสียสละอย่างสูง ควรแก่การยกย่องสรรเสริญและส่งเสริมทั้งในแง่ของคุณค่าทางมนุษยธรรม และเป็นแรงบันดาลใจให้สังคมมนุษย์เราสามารถดำรงคงอยู่ได้ แม้ในท่ามกลางวิกฤตความแก่งแย่งขัดแย้งรุนแรงในสังคมโลกปัจจุบัน

ที่กล่าวมาข้างต้น ก็เพื่อให้เป็นการยืนยันถึงคุณค่าความสำคัญของผู้หญิงในบทบาทพิทักษ์สิทธิมนุษยชนเคียงบ่าเคียงไหล่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์อื่นๆ ทั้งหลายในสังคม ทั้งในแง่ของคุณธรรมจริยธรรม และปฏิบัติการทางสังคม สะท้อนให้เห็นถึงโลกความเสมอภาคเท่าเทียมกันของผู้หญิงและชายในชีวิตร่วมกัน

นอกเหนือไปจากนี้ ในโอกาส “วันสตรีสากล” ๘ มีนาคม ก็ใคร่จะได้แสดงข้อคิดความเข้าใจถึงผู้หญิงในบทบาทการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแง่มุมมองของศักยภาพโดยธรรมชาติของเพศหญิงโดยทั่วไป ซึ่งถือได้ว่า มีบทบาทความสำคัญอย่างสูงต่อคุณภาพชีวิตและความยั่งยืนสภาพของสังคมอันเป็นรากฐานของการดำรงไว้ซึ่งสิทธิมนุษยชนและความเที่ยงธรรม

กระแสการพัฒนาแบบอำนาจนิยมได้พาสังคมมนุษย์เรามาสู่จุดซึ่งอำนาจเศรษฐกิจเงินตราและการแข่งขันช่วงชิง กลายเป็นค่านิยมกำหนดวิถีชีวิตในสังคม และชีวิตมนุษย์ต้องตกต่ำเสื่อมทรามลงไปเป็นลำดับ กลายเป็นเครื่องรับใช้เศรษฐกิจเงินตรา นี่คือต้นตอที่มาของวิบัติภัยการทุจริตคอร์รัปชันและการบั่นทอนทำลายทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม รวมถึงเรื่องของปัจจัยดำรงชีวิตประจำวัน อย่างเช่น อาหาร ภัยภัยรักษาโรค ฯลฯ ซึ่งรวมเรียกกันว่าสิทธิผู้บริโภค ที่มุ่งเน้นในเรื่องเหล่านี้ ใ้ว่าจะมองข้ามคุณค่า ความสำคัญของบทบาทการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนด้านอื่นๆ เพราะสิทธิมนุษยชน ไม่ว่าจะเป็นในด้านใดๆ ต่างก็มีคุณค่าความหมายต่อชีวิต และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยกันทั้งนั้น ดังที่เรายึดถือกันเป็นหลักการว่าสิทธิทุกๆ ด้านต่างประกอบเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่อาจแบ่งแยกได้ จุดประสงค์ในที่นี้ เป็นเพียงต้องการเน้นถึงข้อสังเกตที่ว่า เรื่องปัญหาทุจริตคอร์รัปชันก็ดี สิ่งแวดล้อมก็ดี หรือการบริโภคก็ดี มักจะอยู่ในความใส่ใจและความถนัดของผู้หญิงโดยธรรมชาติ ซึ่งควรแก่การส่งเสริม

“วันสตรีสากล” ๘ มีนาคม ๒๕๕๐ นี้ จึงเป็นโอกาสใครขอ
เชิญชวนให้ร่วมกันทบทวนถึงผลงานเสียสละและสร้างสรรค์ต่อชีวิต
และคุณภาพชีวิตในสังคม เพื่อร่วมกันพัฒนาบทบาทผู้หญิงในฐานะ
ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป และขอให้ประสบความสำเร็จ
ในการกิจนี้โดยทั่วกัน

หิรัญ ทาว

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑ มีนาคม ๒๕๕๐

กำหนดการจัดงานวันสตรีสากล
ประจำปี ๒๕๕๐
วันพุธที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๐
ห้องประชุม ๑๐๑
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- ๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๙.๐๐ – ๐๙.๑๕ น. กล่าวต้อนรับและเปิดงาน
โดย ศาสตราจารย์ เสน่ห์ จามริก
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๐๙.๑๕ – ๐๙.๓๐ น. วีดิทัศน์แสดงความเป็นมาและความสำคัญ
ของวันสตรีสากลและผลงานของผู้ได้รับ
รางวัลดีเด่น ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน
ประจำปี ๒๕๕๐
- ๐๙.๓๐ – ๑๐.๐๐ น. พิธีมอบรางวัลผู้ได้รับรางวัลดีเด่นผู้หญิงปกป้อง
สิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๕๐
- ๑๐.๐๐ – ๑๐.๑๕ น. ผู้ได้รับรางวัลถ่ายรูปพร้อมกับคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้เข้าร่วมงาน
- ๑๐.๑๕ – ๑๐.๓๐ น. รับประทานอาหารว่าง

H9
1236.5
v.75
274
8550
C.1

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑๐.๓๐ – ๑๒.๓๐ น. สนทนากับผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

- ร้อย สีหาพงษ์
- แยนะ สะแลแม
- ฉันทลักษณ์ รักษาอยู่

ดำเนินรายการโดย ทิชา ณ นคร และ
อดิศักดิ์ ศรีสม

๑๒.๓๐ – ๑๓.๓๐ น. รับประทานอาหารกลางวัน

๑๓.๓๐ – ๑๔.๐๐ น. สนทนา (ต่อ)

๑๔.๐๐ น. พิธีปิดงาน

.....

สารบัญ

-
- ๓ ... คำนำ
- ๕ ... ผู้หญิงกับบทบาทพิทักษ์สิทธิมนุษยชน
- ๑๐ ... กำหนดการจัดงานวันสตรีสากล ๘ มีนาคม
- ๑๓ ... ความเป็นมาวันสตรีสากล ๘ มีนาคม
- ๑๙ ... ผู้ให้กำเนิดวันสตรีสากล
- ๒๓ ... รางวัลดีเด่น ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน
- ๒๖ ... คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกรางวัลดีเด่น
“ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๕๐”
- ๒๙ ... องค์การสนับสนุนการดำเนินงาน
- ๓๐ ... ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๕๐
- ๓๓ ... ร้อย สี่หาพงษ์
- ๔๑ ... แยนะ สะแลแม
- ๕๓ ... ฉันทลักษณ์ รักษาอยู่
- ๕๙ ... ภาคผนวก
- ๖๐ ... ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน
- ๖๔ ... กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๖๙ ... Declaration on the Right and Responsibility Universally
Recognized Human Rights and Fundamental Freedoms
- ๘๕ ... คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
- ๘๘ ... คำอธิบายความหมายของเครื่องหมาย

ความเป็นมา

วันสตรีสากล ๘ มีนาคม

ปี ค.ศ. ๑๗๘๙ (พ.ศ. ๒๓๓๒)

บรรดาสตรีชาวปารีสพร้อมใจกันเดินขบวนไปยังพระราชวังแวร์ซายส์ ระหว่างการปฏิวัติฝรั่งเศส พร้อมทั้งเรียกร้อง เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพและเรียกร้องความคุ้มครองแก่สตรีขึ้นเป็นครั้งแรก

ปี ค.ศ. ๑๘๕๗ (พ.ศ. ๒๔๐๐)

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม กลุ่มผู้ใช้แรงงานสตรีจากโรงงานทอผ้าและตัดเย็บเครื่องนุ่งห่ม ได้พากันเดินขบวนประท้วงในกรุงนิวยอร์กเพื่อเรียกร้อง สิทธิในการทำงานและให้มีการรับรองสภาพการทำงาน ของสตรีที่ดียิ่งขึ้น โดยเรียกร้องเพิ่มค่าจ้างและปรับปรุงสภาพการทำงาน แต่แล้วเหตุการณ์ก็จบลงด้วยการฆาตกรรมโหดคนงานหญิง ๑๑๙ คน โดยการเผาโรงงานในขณะที่คนงานหญิงกำลังประท้วงอยู่

ปี ค.ศ. ๑๘๖๖ (พ.ศ. ๒๔๐๙)

การประชุมสมัชชาของบรรดาสมาคมผู้ใช้แรงงานนานาชาติ ครั้งที่ ๑ ได้มีการออกมติเกี่ยวกับการทำงาน อาชีพของสตรี นับว่าเป็นการทำทลาย อย่างเปิดเผยต่อชนบประเพณีดั้งเดิมในสมัยนั้น ที่กำหนดให้สตรีต้องอยู่แต่เฉพาะในบ้านเท่านั้น

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ปี ค.ศ. ๑๘๘๙ (พ.ศ. ๒๔๓๒)

เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๘๘๙ คลารา เซทกิน ได้แสดงสุนทรพจน์ เป็นครั้งแรก เรื่องปัญหาของสตรีต่อที่ประชุมผู้ก่อตั้งสมาคมเกรสสากลครั้งที่ ๒ ในกรุงปารีส โดยเรียกร้องให้สตรีมีสิทธิในการทำงาน ให้มีการคุ้มครองสตรีและเด็ก รวมทั้งยังได้เรียกร้องให้สตรีมีส่วนร่วม ในการประชุมระดับชาติและระดับสากลอีกด้วย นับเป็นเสียงเรียกร้อง ที่สำคัญและมีความหมายอย่างยิ่ง

ปี ค.ศ. ๑๘๙๙ (พ.ศ. ๒๔๔๒)

ได้มีการจัดประชุมกลุ่มสตรีผู้ต่อต้านสงครามขึ้นที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ ซึ่งการประชุมดังกล่าว นับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของขบวนการต่อต้านสงครามที่พัฒนาและเติบโตขึ้นมากในช่วงศตวรรษที่ ๒๐

ปี ค.ศ. ๑๙๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐)

กรรมกรสตรีในโรงงานทอผ้าได้ลุกฮือขึ้นเดินขบวนประท้วงการเอาเปรียบ กดขี่ ชูตรีต ทารุณ จากนายจ้างที่เห็นผลผลิตสำคัญกว่าชีวิตคน ณ เมืองชิคาโก สหรัฐอเมริกา ภายใต้การนำของ คลารา เซทกิน โดยเรียกร้องให้นายจ้างลดเวลาทำงาน จากวันละ ๑๒-๑๕ ชั่วโมง ให้เหลือวันละ ๘ ชั่วโมงพร้อมทั้งให้ปรับปรุงสวัสดิการภายในโรงงาน และให้สตรีมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งด้วย ในการเรียกร้องครั้งนี้ แม้จะมีหลายร้อยคนถูกจับกุม แต่ก็ได้รับการสนับสนุนจากสตรีทั่วโลก และส่งผลให้วิธีการแบบทุนนิยมเริ่มสั่นคลอน

ปี ค.ศ. ๑๙๑๐ (พ.ศ. ๒๔๕๓)

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒ ของสมัชชานักสังคมนิยมหญิงนานาชาติ (International Conference of Socialist Women) ในกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยมี คลาร่า เซทกิน นักสังคมนิยมจากเยอรมัน ในฐานะที่เป็นเลขาธิการของสตรีสากล ได้เสนอให้วันที่ ๘ มีนาคม เป็นวันสตรีสากล เพื่อรำลึกถึงการต่อสู้ของแรงงานหญิงโรงงานทอผ้าในกรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ที่การต่อสู้จบลงด้วยการฆาตกรรมหมู่ และก็ได้รับการอนุมัติอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์จากผู้เข้าร่วมการประชุมนับร้อยจากองค์กรต่างๆ ๑๗ ประเทศ อันประกอบด้วยออสเตรีย เดนมาร์ก เยอรมัน และสวิสเซอร์แลนด์

มีประชาชนชายหญิงมากกว่า ๑ ล้านคนเข้าร่วมชุมนุม มีการเรียกร้องสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง เพิ่มเติมจากการเรียกร้องสิทธิในการทำงาน การเข้ารับการอบรมวิชาชีพและการให้ยุติการแบ่งแยกในการทำงาน

ปี ค.ศ. ๑๙๑๑ (พ.ศ. ๒๔๕๔)

มีการจัดวันสตรีสากลเพิ่มขึ้นในประเทศฝรั่งเศสเนเธอร์แลนด์ และสวีเดน

ปี ค.ศ. ๑๙๑๓ (พ.ศ. ๒๔๕๖)

มีการจัดชุมนุมเนื่องในวันสตรีสากลขึ้นในรัสเซียเป็นครั้งแรก ที่นครเซนต์ปีเตอर्सเบิร์ก แม้ว่าจะถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจขัดขวางก็ตาม

ปี ค.ศ. ๑๙๑๔ (พ.ศ. ๒๔๕๗)

วันสตรีสากลได้จัดขึ้นโดยได้เชิดชูคำขวัญของขบวนการสันติภาพ ทั้งนี้เพื่อต่อต้านสงครามที่กำลังคุกรุ่นอยู่ในยุโรป หลังจากนั้นเป็นต้นมา การฉลองวันสตรีสากลก็ทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สตรีในทวีปต่าง ๆ ทั้งแอฟริกาเอเชีย และละตินอเมริกา ต่างก็ร่วมมือกันต่อสู้เพื่อสิทธิที่เท่าเทียมกัน เพื่อความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งร่วมกันผลักดันให้มีการตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชนของสตรีอย่างสมบูรณ์

ปี ค.ศ. ๑๙๕๗ (พ.ศ. ๒๕๐๐)

องค์การสหประชาชาติได้เห็นความสำคัญและเข้ามามีส่วนร่วม โดยสมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้มีมติที่ ๓๒/๑๔๒ ในการเชิญชวนให้ทุกประเทศทั่วโลก กำหนดให้วันหนึ่งวันใดเป็นวันฉลองแห่งชาติว่าด้วยสิทธิสตรีและสันติภาพสากล โดยทั้งนี้ให้ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมประเพณีและสภาพทางประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศ ซึ่งหลายประเทศส่วนใหญ่ได้กำหนดให้วันที่ ๘ มีนาคม เป็นวันสตรีสากล (International Woman's Day)

การริเริ่มของสหประชาชาติในการยกระดับสภาพ เงื่อนไขของสตรี มีผลทำให้เกิดการจัดตั้งองค์กรทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในทางกฎหมายให้เกิดขึ้น และมีองค์กรในสหประชาชาติ อีกหลายองค์กรที่ทำงานผลักดันให้เกิดความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริงโดยการทำให้ประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจมากขึ้นและพยายามเปลี่ยนแปลงแก้ไขขนบธรรมเนียมและเจตคติที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติมาเป็นเวลานานองค์กรต่างๆ ที่สำคัญในระบบของสหประชาชาติ ที่ทำหน้าที่พิทักษ์สิทธิสตรี ได้แก่

- (๑) คณะกรรมาธิการว่าด้วยสถานภาพสตรี (UNCSW) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ.๑๙๔๖ (พ.ศ.๒๔๘๙) โดยเป็นองค์กรภายใต้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (ECOSOC) มีหน้าที่กำหนดแนวทางการยกระดับสถานภาพสตรี ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม และด้านการศึกษา
- (๒) คณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (CEDAW) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕) เพื่อเป็นองค์กรในการติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ องค์กรนี้มีหน้าที่ตรวจสอบว่า ประเทศภาคีอนุสัญญาฯ กว่า ๑๐๐ ประเทศ ปฏิบัติตามข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ หรือไม่
- แผนกเพื่อความก้าวหน้าของสตรี เป็นหน่วยงานภายใต้ศูนย์พัฒนาสังคมและกิจการด้านมนุษยธรรม ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ ดำเนินการวิจัยและทำงานสนับสนุนองค์กรทั้งสองข้างต้น
 - กองทุนพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNIFEM) เป็นกองทุนภายใต้โครงสร้างของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ทำหน้าที่สนับสนุนโครงการต่างๆ ที่มีวัตถุประสงค์ในการผสมผสานสตรีในกระบวนการพัฒนา ด้วยวิธีการส่งเสริมกิจกรรมสร้างเสริมรายได้ขนาดย่อม
 - สถาบันวิจัยและฝึกอบรมระหว่างประเทศเพื่อความก้าวหน้าของสตรี (INSTRAW) เป็นแหล่งให้เงินทุนอุดหนุน และมีหน้าที่ทำวิจัยเพื่อยกระดับวิธีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวกับการพัฒนา

ผู้ให้กำเนิดวันสตรีสากล

คลาร่า เซทกิน (CLARA ZETKIN)

ค.ศ.๑๘๕๗-๑๙๓๓ (พ.ศ.๒๔๐๐-๒๔๗๖)

คลาร่า เซทกิน เธอได้รับการขนานนามว่า มารดาแห่งการเคลื่อนไหวสตรีสากล เป็นผู้ให้กำเนิดวันสตรีสากลเป็นนักการเมืองหญิงสายมาร์คซิสต์ และอิตินิยม ชาวเยอรมัน ชื่อเดิม คลาร่า ไอนส์เนอร์ เกิดที่เมืองไวเดอูร์ แคว้นแซกโซนี เมื่อวันที่

๕ กรกฎาคม ค.ศ.๑๘๕๗ (พ.ศ.๒๔๐๐) จบการศึกษาจากวิทยาลัยครูเมืองไลพ์ซิก และพบรักกับเพื่อนนักศึกษาชาวรัสเซีย นามว่า ออพชิป เซทกิน และได้แต่งงานกันในเวลาต่อมา มีบุตร ๒ คน และเป็นหม้ายในปี ค.ศ.๑๘๘๙ (พ.ศ.๒๔๓๒) ในปี ค.ศ.๑๘๘๔ (พ.ศ.๒๔๒๔) ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social Democratic party) ซึ่งเป็นพรรคการเมือง ที่ก่อตั้งได้เพียงระยะเวลาสั้นๆ ก่อนที่จะถูกยุบ โดยมหาเอกอัครเสนาบดีของปรัสเซีย (เยอรมัน) นามว่า ออทโต ฟอนบิสมาร์ค และคลาร่าได้ถูกเนรเทศไปอยู่ที่สวิตเซอร์แลนด์

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ค.ศ.๑๙๐๗ (พ.ศ. ๒๔๕๐) คือ ๔ ปีให้หลังคลาร่าได้กลับสู่เยอรมันดินแดนมาตุภูมิ คลาร่ากลับมาพร้อมกับการก่อตั้งกลุ่มนักสังคมนิยมหญิง หลังจากนั้นในปี ค.ศ.๑๙๑๐ (พ.ศ.๒๔๕๓) ได้ริเริ่มในการเสนอให้กำหนดวันที่ ๔ มีนาคม ของทุกปีเป็นวันสตรีสากล

นับจากปี ค.ศ.๑๙๑๔ (พ.ศ.๒๔๕๗) ในขณะที่ประเทศเยอรมันกำลังทำสงครามโลกครั้งที่ ๑ คลาร่า เซทกินได้ร่วมมือกับโรซ่า ลัมเซมเบอร์ค (นักคิดสายมาร์คซิสต์หญิงคนสำคัญ) ร่วมกันรณรงค์ต่อต้านสงครามโลก ครั้งที่ ๑ ในนามกลุ่ม สปาร์ตาซิสต์ จึงทำให้คลาร่าเดินเข้าออกจากคุกนับครั้งไม่ถ้วน

***กลุ่มสปาร์ตาซิสต์ (spartacist) เป็นกลุ่มกรรมกรในเยอรมันที่ประท้วงรัฐบาลเยอรมันสมัยนั้น ในการทำสงครามโลกครั้งที่ ๑ ภายใต้การนำของ ๒ นักสังคมนิยมเยอรมัน โรซ่า ลัมเซมเบอร์ค (Rosa Luxemburg) และคาร์ล เลียบเนคท์ (Karl Liebknecht) ด้วยความคิดที่ว่า ทหารที่ส่งไปรบและ**

ล้มตายก็คือประชาชน หรือผู้ใช้แรงงาน สงครามเป็นการกระทำที่สนองตัณหาของรัฐบาล ในการต้องการความยิ่งใหญ่ แต่ประชาชนมีแต่ต้องสูญเสีย (กลุ่มสปาร์ตาซิสต์เป็นชื่อที่นำมาจากชื่อของ สปาร์ตาคัส ผู้นำของทาสในยุคโรมันโบราณ ที่หาญกล้าขึ้นปฏิวัติล้มอำนาจของจักรพรรดิโรมันยุคโบราณ)

ในปี ค.ศ.๑๙๑๔ (พ.ศ.๒๔๖๑) ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกคนหนึ่งของพรรคคอมมิวนิสต์ เยอรมัน และได้เป็นผู้แทนในสภาไรชส์ตัก (สภาผู้แทนของเยอรมันยุคนั้น)

ตั้งแต่ปี ค.ศ.๑๙๒๐-๑๙๓๒ (พ.ศ.๒๔๖๓-๒๔๗๕) สุนทรพจน์ครั้งสุดท้ายของคลาร่าในสภาเยอรมัน คลาร่าได้กล่าวโจมตี ประณามอดอปปี้ตเลออย่างรุนแรง และเรียกร้องหาแนวร่วมที่จะช่วยกันต่อต้านพรรคนาซีเยอรมัน ซึ่งกำลังมีบทบาทอย่างสูงในการเมืองเยอรมัน จนเรียกได้ว่าเป็นยุคเฟื่องฟูการรัฐสภาอย่างสมบูรณ์แบบ

ปี ค.ศ.๑๙๓๓ (พ.ศ.๒๔๗๖) พรรคนาซีเยอรมันได้ ประสบความสำเร็จในการยึดอำนาจทางการเมืองอย่างเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ด้วยการมีมติให้แก้ไขรัฐธรรมนูญยกเลิกระบอบรัฐสภา และให้อำนาจทุกอย่างขึ้นอยู่กับท่านฟูเรอร์ (ผู้นำ) แต่เพียงผู้เดียว

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

คลาร่า เซทกินจึงเป็นหนึ่งในนักการเมืองสายความคิด สังคมนิยมที่ถูกกวาดล้าง จนต้องลี้ภัยการเมืองไปใช้ชีวิตที่รัสเซีย และถึงแก่กรรมในปีเดียวกันนี้

ประเทศไทย ริเริ่มจัดกิจกรรมเนื่องในวันสตรีสากล โดยองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนของผู้หญิงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ต่อมา เมื่อปี ๒๕๓๒ หน่วยงานภาครัฐได้มีการก่อตั้งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับชาติ ด้านสตรี อยู่ภายใต้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และจัดให้มีกิจกรรมเนื่องในวันสตรีสากลดำเนินเรื่อยมา ขณะนี้หน่วยงานระดับชาติด้านสตรีอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานกิจการสตรี และสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ปัจจุบันหน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวันสตรีสากล ๘ มีนาคม จึงจัดให้มีกิจกรรมเป็นประจำทุกปี

รางวัลดีเด่น

“ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน”

ความเป็นมา

เนื่องในโอกาสวันสตรีสากล ๘ มีนาคม ประจำปี ๒๕๕๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ร่วมกับเนวร่วมเพื่อความก้าวหน้าของผู้หญิง และองค์กรพันธมิตร ได้จัดกิจกรรมการคัดเลือกผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน โดยมอบรางวัลดีเด่น “ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน” เพื่อให้สังคมตระหนักถึงบทบาทและการกิจของผู้หญิงด้านสิทธิมนุษยชน แม้ว่าทั้งหญิงและชายที่ทำหน้าที่ปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องเผชิญอันตรายไม่แตกต่างกัน แต่ลักษณะงานของผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ดำเนินงานอยู่นั้นท้าทายขอบเขตทางวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา รวมทั้ง ยังมีการเลือกปฏิบัติ ไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการรณรงค์ เผยแพร่ให้สังคมไทยตระหนักถึงบทบาทของผู้หญิงและส่งเสริมสนับสนุนผู้หญิงที่ทำหน้าที่ปกป้องสิทธิมนุษยชนมากยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมมอบรางวัลดีเด่น “ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน” เป็นการมอบรางวัลแด่ผู้หญิงที่มีบทบาทและผลงานดีเด่นในการส่งเสริมปกป้อง หรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งการดำเนินงานต้องเผชิญกับ

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ภาวะยากลำบาก หรือเสี่ยงอันตราย การทำงานมีคุณค่าต่อการเสริมสร้างความเข้าใจสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย รวมทั้ง บทเรียนและประสบการณ์การทำงานดังกล่าว สามารถเป็นกำลังใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคคลอื่นในสังคม

การพิจารณาคัดเลือก

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลือกรางวัลดีเด่น “ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน” ประจำปี ๒๕๕๐ โดยมีคุณหญิงอัมพร มีสุข เป็นที่ปรึกษานางสวณัยนา สุภาพิ่ง เป็นประธาน นางสาวอาภร วงษ์สังข์ เป็นรองประธาน ผู้แทนจากภาครัฐและองค์กรเอกชนที่มีประสบการณ์การทำงานด้านสิทธิผู้หญิง และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นเลขานุการ คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือก และวิธีการสรรหา ผู้หญิงซึ่งมีผลงานดีเด่น ด้านการปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการพิจารณาตรวจสอบผลงาน และคุณสมบัติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ คัดเลือก และตัดสินผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม ในการได้รับรางวัล

กรอบและหลักเกณฑ์การพิจารณา

- ๑) เป็นผู้หญิงที่มีบทบาท และผลงานดีเด่นในการส่งเสริมปกป้อง หรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
- ๒) เป็นผู้หญิงที่มีบทบาทการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่อง เผชิญกับความยากลำบากในการทำงาน เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชน

- ๓) มีผลงานในการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนที่มีคุณค่าต่อการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนในสังคม
- ๔) บทเรียนและประสบการณ์ดำเนินงานดังกล่าว สามารถเป็นกำลังใจและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคคลอื่นในสังคม

คำสั่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ที่ ๖๓/๒๕๕๙
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกรางวัลดีเด่น
“ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน” ประจำปี ๒๕๕๐

เนื่องในโอกาสวันสตรีสากล ๘ มีนาคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เห็นสมควรมอบรางวัล “ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน” ประจำปี ๒๕๕๐ เพื่อรณรงค์และกระตุ้นให้สังคมไทยตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทผู้หญิงและส่งเสริมสนับสนุนผู้หญิงที่ทำหน้าที่ปกป้องสิทธิมนุษยชนมากขึ้น รวมทั้ง เพื่อเชิดชูผลงานของผู้หญิงที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวสำเร็จลุล่วงและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกรางวัลดีเด่น “ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนประจำปี ๒๕๕๐” โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	คุณหญิงอัมพร มีสุข	ที่ปรึกษา
๑.๒	นางสาวนัยนา สุภาพัง	ประธาน
๑.๓	นางสาวอาภากร วงษ์สังข์	กรรมการ
๑.๔	ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรี
และสถาบันครอบครัวหรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๕	ผู้ประสานงานแนวร่วม
เพื่อความก้าวหน้าของผู้หญิง	กรรมการ
๑.๖	ผู้อำนวยการองค์
การนิรโทษกรรมสากลประเทศไทย	กรรมการ
๑.๗	ผู้จัดการโครงการ CEDAW
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ประจำประเทศไทย	กรรมการ
๑.๘	ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชน
สภาพนาถความหรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๙	ประธานโครงการสตรี
และเยาวชนศึกษา
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
หรือ ผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๐	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและ
ประสานงานเครือข่าย	เลขานุการ
๑.๑๑	นางสาวสุภรณ์ ปรีชาอนันต์	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๗	นางสาวจุลลิตพร เดชขำ	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ อำนาจการให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๒.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกและวิธีการสรรหาสตรี

ผู้มีผลงานดีเด่น

ด้านการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน

๒.๓ พิจารณาตรวจสอบผลงานและคุณสมบัติอื่นๆ ที่

เกี่ยวข้องของผู้ได้รับการเสนอชื่อคัดเลือก

๒.๔ คัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมในการรับรางวัลดีเด่น

๒.๕ จัดเตรียมงานมอบรางวัลและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

หิรัญ

(นายเสน่ห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงาน

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มูลนิธิผู้หญิง

มูลนิธิเพื่อนหญิง

มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (EMPOWER)

กลุ่มเพื่อนพนักงานบริการ (SWING)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาทนายความ

สมาคมสิทธิเสรีภาพประชาชน (สสส.)

องค์การนิรโทษกรรมสากล ประเทศไทย
(Amnesty International)

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

Working for Women's
Empowerment and
Gender Equality

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานตามอนุสัญญา
ว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี

ในทุกรูปแบบ

กองทุนการพัฒนาสตรีแห่งสหประชาชาติ
(UNIFEM)

โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร

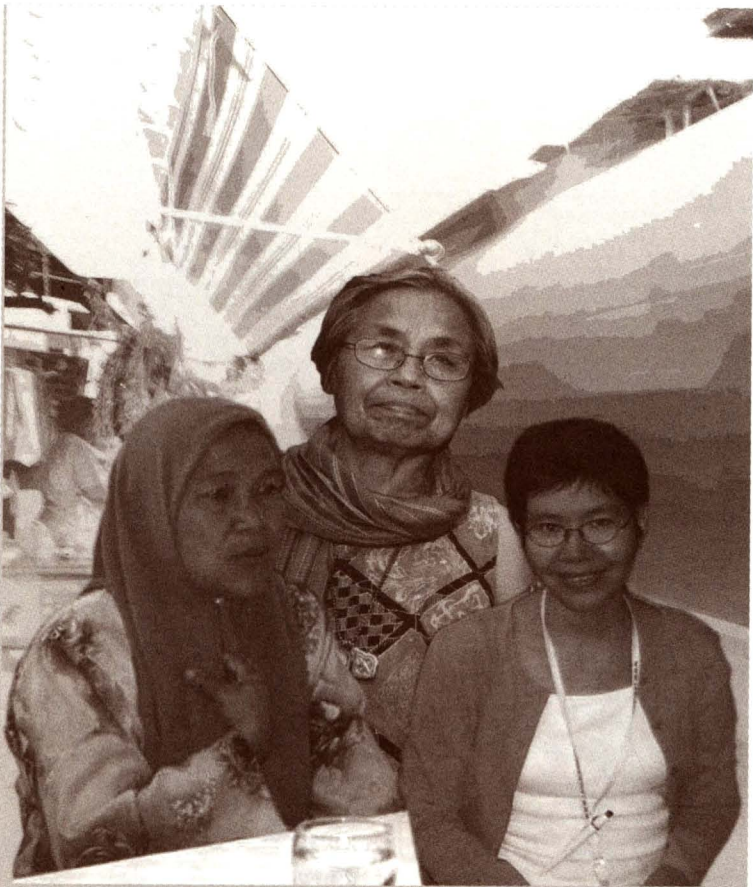
สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี

สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย

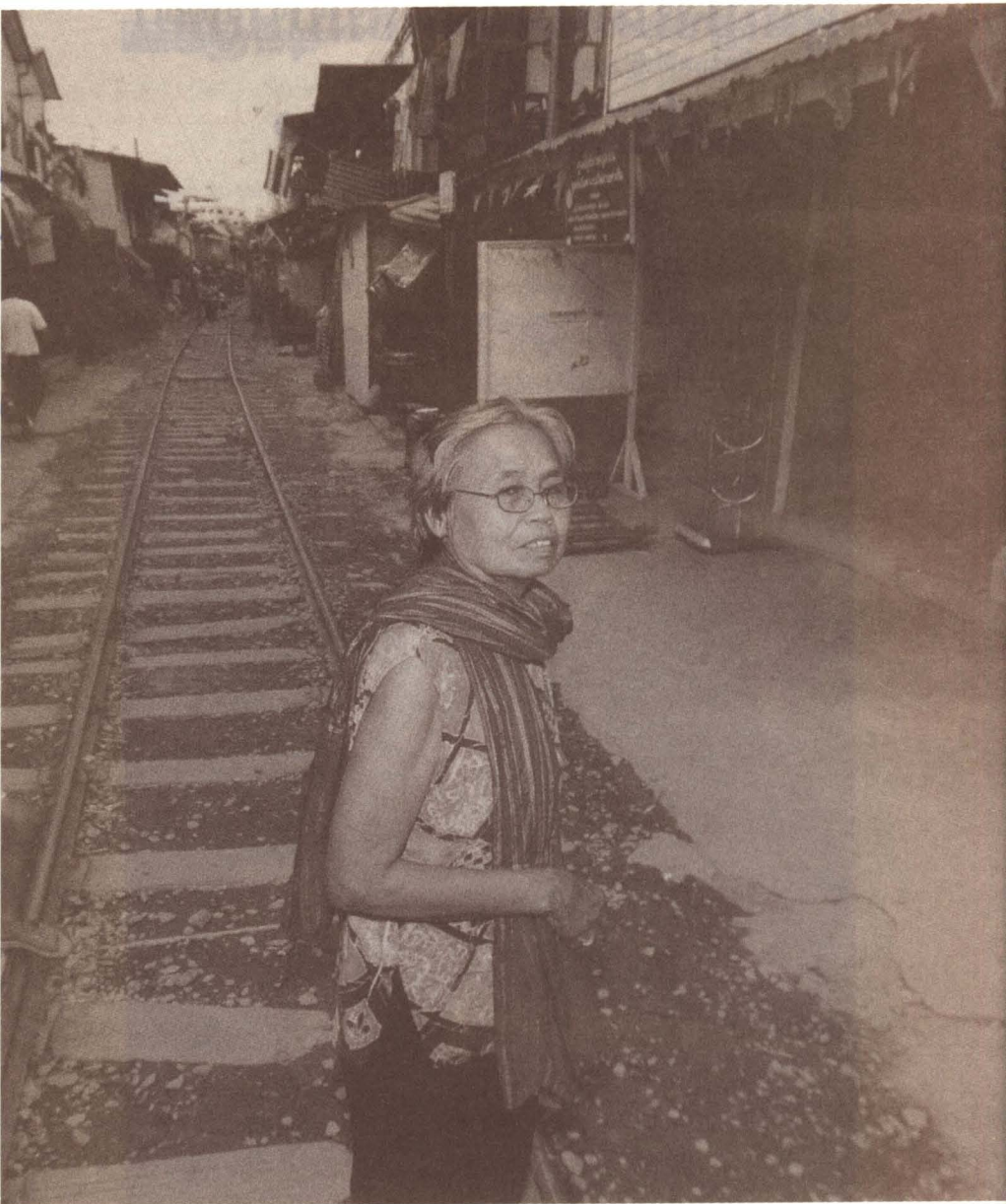
ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน ประจำปี ๒๕๕๐

ร้อย สีหาพงษ์
แยนะ สะแลแม
ฉันทลักษณ์ รักษาอยู่

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ร้อย สีหาพงษ์

ร้อย สีหาพงษ์ หรือป้าร้อยของ
 ชาวชุมชนริมทางรถไฟท่าเรือคลองเตย
 เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๗ ป้าร้อย
 อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ นานกว่า
 ๔๐ ปีแล้ว ลุงพุด สีหาพงษ์สามีป้าร้อย
 ทำงานรับจ้างทั่วไป ป้าร้อยเป็นแม่ค้า
 ขายข้าวแกง ทำงานรับจ้างทุกอย่างเท่าที่
 จะมืองานจ้าง พอเก็บเงินได้ก้อนหนึ่ง
 ก็ซื้อไม้ลังมาปลูกบ้าน ในที่ดินรกร้างแปลงหนึ่งใกล้การทำเรือ
 คลองเตย โดยไม่รู้ว่าเป็นที่ดินของใคร แล้วไปขอทะเบียนบ้าน
 ในเขตคลองเตย

ป้าร้อยอาศัยอยู่ในที่ดินแปลงนั้นมานานเกือบ ๒๐ ปี
 จนกระทั่งปี ๒๕๒๗ มีการไล่รื้อสลัมคลองเตย ชุมชนของป้าร้อย

ก็ถูกไล่อ้อเช่นเดียวกัน มีคนมาแสดงตัวว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่บ้านป้าร้อยและเพื่อนบ้านอาศัยอยู่พร้อมแจ้งให้ชาวบ้านย้ายออกไป การไล่อ้อ มีการจ้างคนมาพังบ้านเสียหายไปหลายหลัง พร้อมขู่ว่าจะทำร้ายและวางเพลิงเผาชุมชน มีการชิงลวดหนามแสดงอาณาเขต แต่ป้าร้อยและเพื่อนบ้านชาวชุมชนตื้ออ้อถึงแล้วกลับเข้ามาปลูกบ้านอีก แล้วก็ถูกไล่อ้อออกมาอีก เหตุการณ์นี้เกิดซ้ำๆ มาหลายปี ป้าร้อยจึงออกไปหาความจริงว่าที่ดินที่ป้าร้อยและชาวชุมชนอาศัยอยู่เป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของใครกันแน่ ทั้งๆ ที่ป้าร้อยมาปลูกบ้านอยู่ในที่ดินนี้เกือบ ๒๐ ปีแล้ว ในที่สุดป้าร้อยก็ได้รู้ความจริงว่า เป็นที่ดินของการท่าเรือ ผู้อ้างสิทธิ์ว่าเป็นเจ้าของที่ดินได้เคยทำสัญญาเช่ากับการท่าเรือ แต่ไม่มีการต่อสัญญาเช่ามานานแล้ว เนื่องจากผู้เช่าไม่ได้เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดิน เมื่อรู้ความจริงป้าร้อยก็รวมกลุ่มชาวบ้านต่อสู้คดีฟ้องขับไล่ที่ป้าร้อยและชาวบ้านในชุมชนตกเป็นจำเลย เมื่อมีการพิสูจน์สิทธิทางศาล ศาลตัดสินให้ชาวบ้านชนะ โดยการยกฟ้อง ชาวบ้านจึงอาศัยอยู่ในที่ดินมาถึงทุกวันนี้ ป้าร้อยบอกว่า ป้าสู้เพื่อความถูกต้อง เพื่อให้ได้ความเป็นธรรม อย่ามองว่าคนจนไม่มีปากไม่มีเสียง จากบทเรียนครั้งนั้น ป้าร้อยและชาวบ้านได้รู้ว่าคนไทยทุกคนมีสิทธิโดยชอบธรรมในอันที่จะปกป้องสิทธิของตนเองโดยไม่เลือกว่าคนจนหรือคนรวย หลังจากเหตุการณ์ครั้งนั้นป้าร้อยกลายเป็นผู้นำชุมชนริมทางรถไฟ

หลังจากนั้นป้าร้อยเริ่มเข้ามาช่วยทำงานในองค์กรที่ทำงานด้านชุมชนแออัด เริ่มจากมูลนิธิดวงประทีป ปี ๒๕๒๙ ป้าร้อยเริ่มเข้ามาทำงานกับศูนย์รวมพัฒนาชุมชน ป้าร้อยเป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียน กระหายความรู้ พร้อมจะเรียนรู้ทุกอย่าง โดยเฉพาะงานด้านชุมชน

และวิถีชีวิตของคนจน ป้าบอกว่า “ป้าเป็นคนบ้านนอก เรียนจบแค่ ป.๔ ไม่มีความรู้อะไร เลยอยากรู้ไปหมด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎหมาย เรื่องเหตุการณ์บ้านเมืองต่างๆ ป้าอยากหาคำตอบให้ได้” ป้าร้อยเริ่ม กระบวนการเรียนรู้ตามวิถีของชุมชนในเมืองใหญ่ โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นงานของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการประชุม การสัมมนา ถ้าป้าร้อยอ่านหนังสือพิมพ์พบว่า มีการประชุมสัมมนาที่ไหน ป้าก็ไป เพราะอยากรู้เรื่องนั้นเรื่องนี้ไปหมด อยากรู้ว่า เรื่องที่เขาคุยกันมัน เกี่ยวกับคนจนอย่างไร ทำให้ได้ความรู้ ทำให้หูตากว้างไกลขึ้น รู้แล้วก็ กลับมาคุยในกลุ่มสมาชิกของศูนย์รวมพัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นองค์กร จากการรวมตัวของชาวชุมชนแออัด ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ป้าได้เรียนรู้อย่างมากมาย กล้าพูดกล้าแสดงออกในเรื่องสิทธิต่างๆ ของชุมชน แรกๆ ก็ไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ว่าคำที่เขาพูดหมายถึงอะไร เขาพูดเรื่อง ไอ เอ็ม เอฟ เอ็นจีโอ ต้องสะกิดถามคนข้างๆ ว่ามัน แปลว่าอะไร ก็เก็บเรื่องที่เขาพูดเป็นความรู้ของตัวเอง ป้าร้อยได้ พัฒนาการเรียนรู้จากเวทีต่างๆ มายาวนาน มีความสุขกับการเรียนรู้ ที่ไม่จบสิ้น

ป้าร้อยได้มีโอกาสไปร่วมประชุมระดับนานาชาติที่ประเทศ อินเดีย ๑๔ วัน ได้ไปดูงานในพื้นที่ชนบทด้วย ได้เรียนรู้เรื่องออมทรัพย์ของผู้หญิงในประเทศอินเดีย กลับมาก็ประชุมกับสมาชิกของชุมชน แล้วร่วมกันก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์แม่บ้านขึ้นที่ชุมชนริมทางรถไฟ ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์ได้ขยายรูปแบบวิธีการไปทั่วประเทศ

นอกจากนี้ก็ได้ไปร่วมประชุมที่ประเทศลาว เป็นวิทยากร เรื่องการดำเนินการกลุ่มออมทรัพย์ที่ป่าทำในประเทศไทย ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมประชุม มีคนซักถามกันมาก

ส่วนที่ประเทศจีน เมืองปักกิ่ง ได้ไปร่วมประชุมสตรีโลก มีผู้หญิงเข้าร่วมประชุมจากทั่วโลก ได้มีโอกาสพูดเรื่องงานที่ทำทำ ในชุมชนทุกเรื่อง เช่น เรื่องที่อยู่อาศัย ความรุนแรงของผู้หญิง ฯลฯ ในการประชุม ป้าได้แลกเปลี่ยนความรู้ในงานที่ทำกับประเทศต่างๆ รู้ว่าเขาทำอะไรกันบ้าง เรื่องดีๆ เราก็เอากลับมาทำในชุมชนของเรา

ปัจจุบันป้าร้อย เป็นประธานสหกรณ์เคหะสถาน ศูนย์รวม พัฒนาชุมชนจำกัด มีโครงการหาที่อยู่อาศัยถาวรของสมาชิกชุมชน โดยได้รวมกลุ่มชาวชุมชน กู้เงินในนามออมทรัพย์แม่บ้านศูนย์รวม พัฒนาชุมชนจาก พอช. (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน) โครงการ พัฒนาที่อยู่อาศัยหาที่ดินรองรับกรณีการทำเรือแห่งประเทศไทย ต้องการที่ดินคืน สมาชิกร่วมกันผ่อนชำระหนี้ที่ดินใน ๓ โครงการ คือ โครงการแพร่กระสา บางเสาธง และมีนบุรี โครงการละ ๖๐ ครอบครัว คาดว่าอีก ๓ ปี จะผ่อนหมด ป้าร้อยและพี่น้องในชุมชนจะได้มีบ้าน เป็นของตัวเอง หลังจากเคยอยู่อย่างไร้สิทธิมา ๔๐ ปี

ป้าร้อยทำงานอุทิศตนเพื่อชุมชนต่อเนื่อง เป็นผู้นำในการ ปกป้องสิทธิต่างๆ ของชุมชน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ การประชุมสัมมนา เวทีชุมชน หนังสือพิมพ์ หนังสือต่างๆ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ป้าทำอย่างสม่ำเสมอ และนำมาใช้ในการทำงานได้อย่าง เหมาะสม งานของกลุ่มแม่บ้านโดยป้าร้อยเป็นผู้นำ เรื่องสิทธิ มนุษยชนของชุมชนแออัด มีทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย มีการประชุมพูดคุยกันทุกเดือน คอยกันเรื่องปัญหา ทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันรู้จักกันมากขึ้น ได้รวมตัวกลุ่มผู้หญิงเรียกร้องเรื่องการศึกษาของบุตรหลาน ที่รัฐบาล บอกว่าให้เรียนฟรี แต่เด็กในชุมชนไปโรงเรียนต้องเสียเงินเพิ่มทุกคน

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

กลุ่มป้าร้อยเป็นผู้นำได้ร่วมกันหาข้อเท็จจริงจากแหล่งต่างๆ จนได้ข้อมูลที่น่าพอใจ เอาความจริงไปพูดกับผู้บริหารระดับต่างๆ ปัจจุบันพ่อแม่ในชุมชนริมทางรถไฟได้รับบริการเรียนฟรี ตามนโยบายรัฐบาล

นอกจากนี้ชุมชนยังได้ร่วมกันดำเนินการเรียกร้องและผลักดันเรื่องสิทธิในการเข้ารับการรักษาพยาบาล สิทธิของผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจุบันผู้สูงอายุในชุมชนได้รับเงินสวัสดิการผู้สูงอายุไม่เท่าเทียมกันและไม่ทั่วถึงชุมชนกำลังดำเนินการเรื่องนี้อยู่ มีการส่งเสริมอาชีพของชาวชุมชน โดยได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรกองทุนการลงทุนเพื่อสังคม (SIF), สถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน (พอช.) และร่วมกันรักษาสีงแวดล้อมของชุมชน จนส่งผลต่อนโยบายของรัฐบาลในหลายเรื่อง ป้าร้อยบอกว่า เรื่องสิทธิของประชาชน/ชุมชนเป็นเรื่องสำคัญ ป้าคงทำงานนี้ไปจนตาย

การทำงานอย่างอุทิศทั้งกาย ใจ เวลา เงินทอง อย่างสุดตัวของป้าร้อย หากถามว่า ความเป็นผู้หญิงของป้าเป็นอุปสรรคกับงานบางอย่างหรือไม่ ป้าบอกว่า เมื่อทำงานแรกๆ ก็มีปัญหาเหมือนกัน พวกผู้ชายยังไม่ยอมรับ แต่เมื่อเขาเห็นผลงานว่าทำถูก ทำดี เขาก็ให้เกียรติ และกลับมาช่วยทำ ป้าทำงานด้วยความถูกต้องชอบธรรม ไม่คิดศีลธรรม ประเพณี สำหรับผู้ชายที่บ้านป้าร้อยบอกว่า จะทำอะไรคุยกันให้เข้าใจว่าจะทำอะไร อย่างไรให้เขาเข้าใจยอมรับก็จะไม่มีปัญหา

ป้าร้อยได้เป็นผู้นำการพัฒนาของชุมชนแออัด ทำงานด้วยจิตวิญญาณของนักพัฒนาเพื่อความสุขของทุกชุมชน มีงานสัมมนาที่ไหน มีการชุมนุมเรียกร้องสิทธิ ก็จะพบป้าร้อยเป็นหนึ่งในกลุ่มผู้มีความมุ่งมั่นที่จะรักษาความเป็นประชาธิปไตย ด้วยประสบการณ์

จากการปฏิบัติและการต่อสู้ ทำให้ป้าร้อยได้รับเชิญเป็นอาจารย์พิเศษในสถานศึกษาอีกหลายๆ แห่ง **ทุกวันนี้ป้าร้อยยังคงนำความรู้ประสบการณ์ บทเรียนที่สะสมมายาวนานทำหน้าที่ส่งเสริมปกป้องสิทธิมนุษยชนของชาวชุมชนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดทั่วประเทศ**

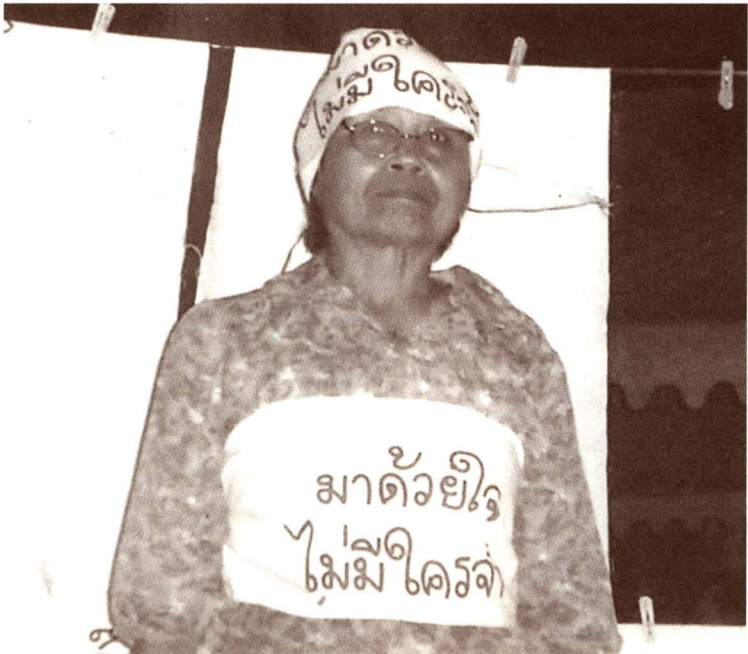
สามารถติดต่อได้ที่

บ้านเลขที่ ๖/๒

ถนนริมทางรถไฟสายท่าเรือคลองเตย

เขตคลองเตย กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทร. ๐-๒๒๔๙-๔๑๔๔

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

แวนะ สะแลแม

แวนะ สะแลแม หรือ กะน๊ะ
ของชาวบ้านตากใบ เกิดวันที่ ๒๐
สิงหาคม ๒๕๐๑ ปัจจุบันอายุ ๔๙ ปี
การศึกษาจบชั้น ป.๔ มีบุตร ทั้งหมด
๔ คน ชาย ๓ คน หญิง ๑ คน และ
กะน๊ะยังเลี้ยงหลานอีก ๓ คน เหมือน
ลูกแท้ๆ เพราะแม่ของเด็กได้เสียชีวิต ไปตั้งแต่ยังเล็กอยู่

อาชีพที่กะน๊ะทำก็เย็บผ้า ทำนา กะน๊ะส่งเสียลูกทุกคนให้
เรียนหนังสือ ถึงแม้ว่าตนเองไม่มีเงิน แต่ก็สนับสนุนลูกเรียนเต็มที่
กะน๊ะเอา รายได้จากการเย็บผ้า ส่งเสียลูกๆ หลานๆ เรียน บางครั้ง
ก็ท้อแท้แต่ไม่ท้อถอย เพราะกะน๊ะอยากให้ลูกๆ กะน๊ะมีอนาคตที่ดีกัน
ทุกคน กะน๊ะสอนลูกๆ หลานๆ อยู่เสมอว่า ให้รู้จักอดทนและ
อย่าทำให้คนอื่นเดือดร้อนเราต้องช่วยเขา

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ในหมู่บ้านของกะนี้อยู่กันเหมือนญาติพี่น้อง มีอะไรใครช่วยได้ก็ช่วยกัน ส่วนใหญ่ถ้ามีปัญหา ก็จะไปที่บ้านกะนีจะไปปรึกษาหารือที่บ้านกะนีช่วยพวกเขาเต็มที่เท่าที่กะนีจะช่วยได้

เหตุการณ์รุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สร้างความหวาดหวั่น พรั่นพรึง ให้ผู้คนถอยร่นกลับไปสู่ที่ทางที่คิดว่าปลอดภัย แต่สำหรับ “กะนี” หรือ กะนี สะแลแม หญิงวัย ๔๙ ปี กลับตระหนักดีว่าในสถานการณ์เช่นนี้ เธอต้องออกมาช่วยเหลือผู้คนซึ่งกำลังต่อสู้เรียกร้องความเป็นธรรมในคดีตากใบ

“พระเจ้าอยู่กับคนที่รักความยุติธรรมเสมอ ทำให้กะนีไม่รู้สึกลัวอะไร” เธอบอกถึงความเชื่อลึกๆ ภายในที่เป็นแรงบันดาลใจให้กล้ารับงานซึ่งใครๆ ไม่อยากทำ เพราะดูเสี่ยง อันตราย ต้องเสียสละอดทน เต็มไปด้วยความยากลำบาก และเป็นภาระติดพันยาวนาน แต่จะ让她วางมือจากงานนี้ก็ไม่ได้ เพราะมโนธรรมแรงกล้าภายในเรียกร้องเธอในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ “ความจริง” ในเหตุการณ์ตากใบ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ลูกชายของกะนีเป็นหนึ่งในผู้ที่ถูกควบคุมตัวไปยังค่ายอิงคยุทธฯ เขาได้รับบาดเจ็บ ที่หัวไหล่ และต่อมาลูกชายก็ได้กลายเป็นหนึ่งในชาวตากใบ จำนวน ๕๔ คน ซึ่งถูกทางการดำเนินคดี สิ่งที่กะนีไม่เข้าใจ คือ เหตุใดจึงไม่มีการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่รัฐซึ่งใช้วิธีรุนแรงปราบปรามผู้ชุมนุมและต่อมายังขนส่งผู้ชุมนุมด้วยความเลินเล่อ จนทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก เธอกล่าวด้วยความคับข้องใจว่า

“ประชาชนทำผิดต้องถูกลงโทษ แต่นายไม่เคยมีความผิด มีแต่ ผิดพลาดเท่านั้น”

ในจำนวนชาวตากใบ ๕๔ รายที่กลายเป็นจำเลย มีญาติ

และเพื่อนบ้านของกะนิะถึง ๑๗ คน ซึ่งอยู่ในตำบลไพรวันเหมือนกัน นี่ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เธอต้องลุกขึ้นช่วยเหลือผู้ถูกฟ้องร้อง กะนิะจึงทำหน้าที่นี้ทั้งในฐานะแม่ ญาติ และเพื่อนบ้านผู้ร่วมทุกข์ ให้แก่ผู้ที่เธอรู้จัก หรือกระทั่งไม่รู้จัก นอกจากนี้ เธอยังไม่สามารถทนเห็นคนไม่ผิดแต่กลับต้องมารับผิด ในขณะที่คนผิดกลับลอยนวลได้ ดังที่กะนิะเอ่ยว่า

“เราทำกับเราแรงเกินไป เราก็ไม่ได้ทำความผิด เลยอยากจะช่วยเรื่อง การลี้ภัย เอาชนะคดีให้ได้ในทางที่ยุติธรรม เราส่งสารคนที่โดนแบบนี้ เพราะเขาไม่รู้เรื่องอะไรเลย ลูกเมียเขาก็ลำบาก”

เมื่อถามว่าอะไรคืองานเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ต้องคดีตากใบของกะนิะ และเริ่มต้นงานนี้ได้อย่างไร กะนิะเล่าว่างานของเธอเริ่มตั้งแต่วันที่เธอได้รู้จักกับนายรัชฎา มนุรัชฎา ตัวแทนจากสภาทนายความ ซึ่งเดินทางจากกรุงเทพฯ มายังพื้นที่เกิดเหตุ เพื่อรับว่าความในคดีนี้ร่วมกับเพื่อนๆ ทนายในพื้นที่ในตอนนั้น ทนายรู้จักเพียงแค่อื่อ แต่ไม่รู้จักหน้าค่าตาจำเลย ทั้งหมดเพราะมีจำนวนมากถึง ๕๔ คน อีกทั้งจำเลยส่วนใหญ่ก็พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ กะนิะจึงรับเป็นผู้ประสานงานให้ โดยทำหน้าที่ตั้งแต่เป็นล่ามเพื่อช่วยสื่อสารระหว่างทนายและผู้ต้องหาทนายความไปเยี่ยมผู้บาดเจ็บและผู้เสียชีวิต นอกจากนี้ ยังช่วยแจ้งให้ญาติผู้ต้องหาหาหลักทรัพย์มาประกันตัวรายละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องด้วยเงินจำนวนนี้ ถือว่ามากสำหรับชาวบ้านส่วนใหญ่ที่มีฐานะยากจน กะนิะจึงเป็นแรง ที่ช่วยหยิบยืมโฉนดที่ดินจากญาติๆ ของเธอ เพื่อประกันผู้ไม่มีหลักทรัพย์หรือไม่เพียงพอ

“ช่วงแรกลำบากมาก วังเต็นหยิบยืมโฉนดก็ไม่มีใครอยาก

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

จะให้วันนั้น เราก็ก้มหน้าทำใจ ทำของญาติๆ มารวบรวมทั้งหมด เพื่อจะได้ช่วยเหลือคนที่มีย้อย ในกลุ่มของก็จะสามารถประกันได้ ๖ คน ต้องใช้หลักทรัพย์เป็นโฉนดที่ดิน ๗ ฉบับ ดีเป็นเงินล้านกว่าบาท ของคนอื่น ๆ เราก็ทำอย่างนี้เหมือนกัน คนที่มีน้อยมารวมกับคนที่มาก เราทำอย่างนี้จะช่วยซึ่งกันและกัน ช่วยกันแบบเพื่อแม่” เธอเล่า วิธีการหาหลักทรัพย์มาประกันตัวตามคำแนะนำของทนาย

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา กะนิษฐ์ก็เป็นผู้ประสานงานกับบรรดา จำเลยในคดีตากใบมาตลอด เธอแจ้งให้พวกเขาไปศาลทุกนัดไม่ขาด รวมถึงหากมี การประชุมซักซ้อมเพื่อทำความเข้าใจรูปคดีก่อนขึ้นศาล กะนิษฐ์ก็ทำหน้าที่ประสานกับทุกคนเช่นกัน ตอนแรกเธอช่วยเหลือ เฉพาะคดีของผู้ต้องหา ๕๔ คนเท่านั้น ต่อมาได้ช่วยในคดีการไต่สวน การตายของผู้ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์ตากใบ รวมถึงการฟ้องร้อง ทางแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายจากรัฐของผู้เสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ และพิการจากเหตุการณ์ รวมโจทก์ทั้งหมด ๗๔ คน หลายครั้งที่การ ติดต่อประสานงานผู้เกี่ยวข้องในคดีความเป็นไปอย่างยากลำบากเพราะ พื้นที่ห่างไกล ทุรกันดาร และชาวบ้านหลายคน ยังไม่มีโทรศัพท์ ส่วนตัว ประกอบกับจำเลยส่วนใหญ่พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้

“ถ้ามีเบอร์โทรก็โทรไป แต่ถ้าไม่มีก็ต้องตามไปถึงบ้าน ถ้าอยู่ ไกลๆ ก็ลำบาก แบบบางที่มีคนตายอยู่ไกล กะนิษฐ์ก็เกือบเป็นลม เพราะครอบครัวเขาอยู่อำเภอแวง สุโขทัย เจาะไอร้อง ยิงอ จะส่ง เอกสารไปทางไปรษณีย์ก็ไม่ได้ เพราะบางทีเราก็ไม่รู้ที่อยู่เขาก็ภูมิใจ ที่ได้ช่วยคนบริสุทธิ์เพื่อหาความยุติธรรมให้เขา”

ในวันขึ้นศาลของคดี ๕๔ ทุกนัด กะนิษฐ์จะอยู่เป็นกำลังใจ เพื่อช่วยลดความวิตกกังวล หวาดกลัว และความไม่คุ้นเคยกับการ

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

พิจารณาคดีในศาลของชาวบ้าน ทั้งยังช่วยเป็นล่ามระหว่างทนายกับชาวบ้านให้หรือกระทั่งเข้าไปคุยกับพยานฝ่ายโจทก์ ด้วยความหวังว่าเขาจะเห็นใจในความทุกข์ และผลกระทบที่จำเจนั้นได้รับ เพราะสองปีของการพิจารณาคดีและขึ้นโรงขึ้นศาล สามารถสืบพยานฝ่ายโจทก์ได้เพียง ๓ ปากเท่านั้น จาก ๑,๕๓๗ ปาก ยังไม่รวมฝ่ายจำเลยอีก ๙๘ ปาก

“นาย นายรู้ไหมว่าพวกเราลำบากขนาดไหน สองปีแล้ว พวกเรามาศาลทุกครั้ง ต้องหยุดงานมาศาล บางคนทำงานรับจ้างอยู่ฝั่งมาเลย์ พอถึงวันนัดก็ต้องเดินทางกลับมาขึ้นศาล ไม่มีปันส่วนนายมาแคว้นนี้วันเดียวก็รู้สึกลำบากแล้ว เราอยากจะให้เรื่องนี้จบเร็วๆ กะนี้จะตัดสินใจรวบรวม ความกล้าเข้าไปเปิดเผยความรู้สึกกับเจ้าหน้าที่ทหารระดับสูงนายหนึ่งซึ่งเป็นพยานฝ่ายโจทก์ หลังสิ้นสุดการพิจารณาคดีครั้งหนึ่ง

ยี่งนานวันเข้า กะนี้ก็ยังสงสัยและเห็นใจชาวบ้านที่ตกเป็นจำเลยในคดีต่างๆ มากขึ้น เนื่องจากส่วนมากมีอาชีพรับจ้างและยากจนเป็นทุนเดิม เมื่อติดคดีจึงไม่สามารถทำงานได้ ส่วนญาติๆ ก็ต้องหยุดงานเพื่อเดินทางมาขึ้นศาล เมื่อผลงานบ้อยเข้าก็ไม่มีใครจ้าง นอกจากนี้ แม้ว่าชาวบ้านจะไม่ต้องเสียค่าจ้างทนาย เพราะทางสหภาพนายความให้การช่วยเหลือ แต่การขึ้นศาลทำให้ต้องเสียทั้งค่าเดินทาง และค่าอาหาร ครอบครัวของผู้ติดคดี เลยตกอยู่ในสภาพรายได้หดหาย แต่รายจ่ายกลับเพิ่มพูน

“มีบางคนที่ไม่มียเงิน อย่างเช่นจะมาวันนี้ เงินค่ารถ ๒๐ บาท ก็ยังไม่มี ๒๐-๓๐ บาท ชาวบ้านที่ยากจนมันไม่มีจริงๆ เขาบอกว่าจะไปขึ้นรถที่ตำบลศาลาใหม่ ก็ขึ้นไม่ได้เพราะไม่มีเงิน ถ้าคดีต้องขึ้นศาล

เป็นปีๆ ก็คงลำบากน่าดู คนที่เขายังไม่ถูกตัดสินชี้ขาดความผิดโดยศาล ก็ต้องถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ซึ่งพวกเขายังต้องต่อสู้ เมื่อเรารับรู้และสัมผัสความจริงเราก็เจ็บปวดไปกับเขา” สตรีสามสัมพันธ์สู่สันติสุข (ส.๖-อ่านว่า ซอซิกซ์) ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของผู้หญิงที่ถูกชาย สามี พ่อหรือญาติเสียชีวิตในเหตุการณ์ตากใบและเหตุการณ์รุนแรงอื่นๆ โดยกะนี้จะทำหน้าที่ประสานงานให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย และสิทธิมนุษยชน ล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๐-๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๙ อนุกรรมการสิทธิมนุษยชน ๑ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กลุ่มเยาวชนใจอาสาเพื่อครอบครัวผู้เสียชีวิต มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว และกลุ่มส.๖ ได้จัดเวทีรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ พร้อมให้ความรู้และความช่วยเหลือด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แก่สมาชิกครอบครัวผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ใครๆ อาจสงสัยว่าการที่กะนี้มีบทบาทนอกบ้านค่อนข้างมาก ส่งผลต่อการทำงานของเธอมือหรือไม่ เนื่องจากอาจเข้าใจว่าวัฒนธรรมอิสลามจำกัด ผู้หญิงไม่ให้มีบทบาทดังกล่าวมากนัก แต่กะนี้กลับยืนยันว่าไม่มีปัญหาใดๆ เพราะทุกคนในครอบครัวล้วนสนับสนุนให้กำลังใจเธอ

“อาเบอนุญญาตให้เราทำ เพราะเราต้องช่วยลูกเรา ลูกเราก็ติดอยู่ในกลุ่มติดคดีด้วย แล้วก็ญาติๆ คนอื่นๆ ที่เดือดร้อนอีกเราก็ต้องช่วยทั้งนั้น ถ้าเราไม่ช่วยอะไร เขา (หมายถึง รัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ-ผู้เขียน) นึกจะทำอะไรก็ได้”

นอกจากนี้ เธอยังบอกข้อดีของการเป็นผู้หญิงท่ามกลางสถานการณ์รุนแรงในปัจจุบันว่า

“ในสถานการณ์ขณะนี้รู้สึกว่าคุณหญิงจะทำงานแบบนี้ได้ง่ายกว่าผู้ชาย เดียวนี้ผู้หญิงหมดเลย ออกมาช่วยโน่นช่วยนี่ เพราะผู้ชายเค้าไม่ค่อยกล้า”

ตลอดระยะเวลาที่ช่วยทำงาน ช่วยประสานงานให้กับชาวบ้าน สิ่งที่มีใจที่สุดคือ เราสามารถช่วยเหลือเพื่อนๆ ญาติพี่น้องรวมถึงลูกชาย กระนั้นให้พ้นจากเหตุการณ์ต่างๆ ไป จนประสบผลสำเร็จในที่สุดและยังทำให้สังคมเกิดความยุติธรรมและทำให้ทางรัฐบาลยกฟ้องคดีตากใบในที่สุด

และสุดท้ายนี้ขอฝากขอบคุณรัฐบาลชุดใหม่ที่กรุณาดูแลคดีและยกฟ้องคดีตากใบ ทำให้ชาวบ้านหลุดพ้นจากคดี ๕๔ คน ได้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม และกระนั้นขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่ทำงานตลอดระยะเวลา ถึงแม้จะมีเหนื่อยแต่กระนั้นก็มีใจ ที่สุดก็คือรัฐบาลยังมีความยุติธรรมให้กับประชาชน

การที่กระนั้นมาทำงานด้านสิทธิมนุษยชนทำให้กระนั้นรู้ถึงหลายๆ อย่าง และได้ประสานเหตุการณ์หลายๆ อย่าง กระนั้นถึงได้รู้ว่าผู้หญิงเราก็สามารถที่จะทำให้ความยุติธรรมมีให้กับคนบริสุทธิ์ อยู่ที่ความอดทนและความมั่นคงของเราถ้าคนเราทุกคนจิตใจบริสุทธิ์จริงพระเจ้าก็ยิ่งช่วยเรา **ถึงแม้จะเป็นผู้หญิงก็ทำได้ถ้าใจเราอยากที่จะช่วยเขา**

สามารถติดต่อได้ที่

บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ ๑ ต.ไพรวัลย์

อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ๙๖๑๑๐

โทร. ๐๘๔-๖๙๑-๙๙๑๓ (มือถือ)

๐๗๓-๕๓๔-๓๑๗ (บ้าน)

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

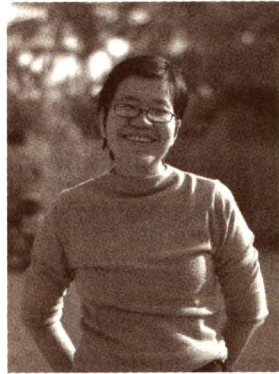

ฉันทลักษณ์ รักษาอยู่

เกิดวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๕
ที่ ต.พุดเตย อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์
ใช้ชีวิตวัยเด็กที่บ้านเกิดคือ ต.พุดเตย
อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์ เป็นนักอ่าน
มาตั้งแต่วัยรุ่น เติบโตมากับหนังสือ
ของกลุ่มนักเขียนเดือนตุลา ทำให้สนใจ
เหตุการณ์ทางการเมืองเดือนตุลามา
ตั้งแต่นั้น พร้อมๆ กับที่เขียนกลอน-เขียน
เรื่องสั้นรักโรแมนติก ลงตามนิตยสารวัยรุ่นขณะนั้น

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ อายุ ๑๘ ปี ได้ทำงานครั้งแรกในตำแหน่ง
กองบรรณาธิการนิตยสารวัยหวานจนกระทั่งเป็นหัวหน้ากอง
บรรณาธิการ มีโอกาสรู้จักกับกลุ่มอัญจารี ผ่านหน้านิตยสาร
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงได้เข้าร่วมเป็น

อาสาสมัครทำกิจกรรมจดหมายข่าวอัญจารี จากนั้นจึงมาเป็นบรรณาธิการวารสารอัญจารีสาร ซึ่งเป็นนิตยสารว่าด้วยเรื่องวิถีชีวิตของหญิงรักหญิง ที่จัดทำขึ้นโดยกลุ่มอัญจารี เพื่อวางจำหน่ายตามแผงหนังสือทั่วไป แต่ทำได้เพียงไม่กี่ฉบับนิตยสารสารดังกล่าวก็ต้องปิดตัวลง

ต่อมาปี ๒๕๔๓ มารับหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลุ่มอัญจารี ซึ่งเป็นกลุ่มหญิงรักหญิงที่ทำงานเพื่อสนับสนุนและปกป้องสิทธิของหญิงรักหญิงและคนรักเพศเดียวกัน ระหว่างนั้นได้ร่วมกับองค์กรทำงานในประเด็นคนรักเพศเดียวกัน เช่น สมาคมฟ้าสีรุ้งฯ เพื่อเสนอให้กรมสุขภาพจิตออกหนังสือรับรองว่าการรักเพศเดียวกันไม่ได้เป็นโรคจิต ซึ่งเป็นไปตามประกาศขององค์การอนามัยโลก และในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕ กรมสุขภาพจิตก็ได้ออกหนังสือรับรองทางวิชาการดังกล่าวให้ในที่สุด

จนกระทั่งปี ๒๕๔๖ ได้ร่วมกับเพื่อนก่อตั้งกลุ่มสะพานขึ้น โดยเน้นให้เป็นกลุ่มที่ทำงานสร้างสื่อทางเลือกเพื่อความเข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศ ประเด็นคนรักเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนซับซ้อน และยังไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม แต่ก็มีคนกลุ่มหนึ่งที่ลุกขึ้นมาเรียกร้องสิทธิของตนให้สังคมยอมรับ คุณฉันทลักษณ์ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่ทำงานขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าว เธอได้เล่าให้ฟังว่า สิ่งแรกที่ทำให้เกิดความรูสึกสนใจประเด็นความหลากหลายทางเพศ อันดับแรกสุดคงเพราะว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใกล้ตัวของตัวเอง เป็นตัวของตัวเราเอง แล้วประการต่อมาก็คือว่า นอกจากเรื่องของตัวเราแล้ว ยังเป็นเรื่องของเพื่อนๆ คนอื่นที่เป็นหญิงรักหญิงด้วยกัน เพราะตอนนั้นไม่ได้มีสื่ออะไรมากมาย ที่ทำให้

คนได้มาพบมารู้จักกัน ก็อยู่กันคนละที่โดดเดี่ยวเดียวดายมีปัญหาของแต่ละคนกันไป แล้วก็ปัญหาที่ไม่สามารถเล่าให้ใครฟังได้ เริ่มเมื่อปี ๒๕๓๔ กลุ่มอาจารย์ จัดกิจกรรมชวนเพื่อนๆ ที่เป็นหญิงรักหญิงมาพบเจอกัน ก็เลยทำให้อยากไปรู้จักคนอื่นๆ บ้างแล้ว เมื่อได้รับฟังปัญหาของแต่ละคน ก็รู้สึกว้าวโฮ...ทำไมเขาเจออะไรกันมาเยอะจัง บางคนถูกพ่อแม่จับขังไว้ ไม่ให้ไปเจอแฟนที่เป็นผู้หญิงเหมือนกัน บางคนพ่อแม่ก็หาผู้ชายมาข่มขืนลูกตัวเอง เพราะไม่อยากให้รักเพศเดียวกัน บางคนก็มีพี่ชายพยายามข่มขืน เพราะไม่อยากให้น้องเป็นทอม

ได้เห็นปัญหาของเพื่อนๆ ก็เลยทำให้อยากช่วยกิจกรรม เพราะชีวิตส่วนตัวของตัวเอง ไม่ได้เจอปัญหาหนักๆ แบบที่เพื่อนๆ คนอื่นเจอมา เลยไปช่วยกลุ่มอาจารย์เป็นอาสาสมัครทำจดหมายข่าว อาจารย์ เพราะตอนนั้นทำงานยังชีพก็คือทำนิตยสารอยู่แล้ว มันเป็นงานที่ไม่ยุ่งยากหรือหนักหนาอะไรสำหรับตัวเอง แล้วจดหมายข่าว มันก็เป็นสื่อชนิดเดียวในขณะนั้นที่จะทำให้หญิงรักหญิงเขารู้สึกว่ามีเพื่อน มีคนที่เหมือนเขา ไม่โดดเดี่ยวในการสร้างสานสัมพันธ์ แก่หมู่ผู้เป็นหญิงรักหญิง คุณฉันทลักษณ์ใช้การถ่ายเอกสารจดหมายข่าวส่งไปให้แต่ละคนที่อยู่ตามจังหวัดต่างๆ เป็นเช่นนั้นเรื่อยมา

นอกจากนั้นแล้ว ยังได้มาทำงานเป็นอาสาสมัครกลุ่มอาจารย์ เพราะพี่แดง อัญญา สุวรรณานนท์ (ผู้ริเริ่มก่อตั้งกลุ่มอาจารย์) ก็มักจัดประชุมอะไรต่างๆ นานา สิ่งนี้เลยทำให้เราเติบโตทางความคิดขึ้นด้วย เห็นความสำคัญของประเด็นผู้หญิง รวมไปถึงประเด็นหญิงรักหญิง และโดยเฉพาะประเด็นหญิงรักหญิงที่มันมีความยาก ความท้าทายสังคมมากๆ เลยยังสนใจ

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ที่สำคัญก็คือ โดยส่วนตัวไม่มีปัญหาในการเปิดเผยตัวเองว่าเป็นหญิงรักหญิง ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมากในการทำงานประเด็นความหลากหลายทางเพศ เพราะคนที่มาทำงานตรงนี้จะถูกนิยามไปโดยปริยายว่าคุณคือคนรักเพศเดียวกัน (ซึ่งบางคนอาจไม่ใช่ก็ได้) หลายคน ก็ไม่พร้อมจะถูกมองว่าเป็นคนรักเพศเดียวกัน มันก็เลยทำให้คนไม่กล้ามาทำเท่าที่ควร แต่สำหรับตัวเองมีความพร้อมเรื่องนี้มากกว่าคนอื่น ๆ เลยอยากใช้ความพร้อมนี้มาทำงาน ในประเด็นนี้ให้เป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีสำหรับคนที่รักเพศเดียวกัน คนที่มีความหลากหลายทางเพศ รวมไปถึงสังคมไทยด้วย

ความยากลำบากในการทำงานประเด็นความหลากหลายทางเพศ สืบเนื่องมาจากอคติของสังคมที่มีต่อเรื่องคนรักเพศเดียวกันที่เป็นเหมือนกำแพงใหญ่ๆ ที่กั้นเราเอาไว้ ไม่ยอมรับฟังอะไรใดๆ ทั้งสิ้น แต่ตั้งข้อรังเกียจเอาไว้ก่อน ว่าคนที่เป็นแบบนี้เป็นพวกจิตใจรุนแรง หมกหมุ่นเรื่องเซ็กส์ มองว่าเป็นคนผิดปกติทางเพศ เป็นคนป่วย เป็นโรค เป็นอะไรต่างๆ นานา ที่ไม่มีอะไรดีเลย นอกจากนี้อคติหรือความไม่รู้ดังกล่าวนี้อีกถูกปลูกฝังในหัวคนมานานแสนนาน ไม่ใช่แค่สังคมไทยเท่านั้น มันก็เลยทำให้การทำงานในประเด็นนี้ ยากลำบากกว่าประเด็นอื่นๆ

ยกตัวอย่างเช่น เมื่อ ๒-๓ ปีก่อน ที่กระทรวงวัฒนธรรมก็เคยบอกว่าจะไม่ให้คนที่ เป็นเกย์ กะเทย ทอม ดี รับราชการถือเป็นอคติ ความไม่รู้ของสังคมไทยที่เห็นได้ชัดเจนมาก

หรือในเวทีสัมมนาต่างๆ ถ้าเราอยากให้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคนที่มีความหลากหลายทางเพศ ถูกนำมาพูดถึง ถูกมองเห็น

ไม่ตกหล่น คุณจะต้องเสนอประเด็นนี้ในเวทีนั้นเอง จะไม่มีใครมาเสนอให้คุณ เช่นประเด็นอื่นๆ ปัจจุบันก็ยังเป็นเช่นนั้นอยู่ แต่ก็มีแนวโน้มที่ดีขึ้น

อีกตัวอย่างหนึ่งการจัดพิมพ์หนังสือ อัญจารีสารก็ยากลำบากมากในการวางขาย หรือจำหน่าย เพราะคนจะไม่กล้าซื้อไปอ่านกลัวถูกจับได้ว่าเป็นคนรักเพศเดียวกัน หรืออ่านเสร็จก็ต้องรีบเอาทิ้งขยะ นั่นคือสิ่งที่เคยเกิดขึ้น แต่ปัจจุบันนี้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น เพราะสังคมไทยเริ่มมีองค์ความรู้เกี่ยวกับประเด็นความหลากหลายทางเพศมากขึ้น นักวิชาการก็พูดถึงเกี่ยวกับประเด็นนี้ในแง่วิชาการมากขึ้น คนทำงานประเด็นนี้ก็มีพื้นที่มากขึ้น รวมไปถึงสื่อทางวัฒนธรรมต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ในประเด็นจากหลากหลายประเทศ ก็มีส่วนในการทำให้เรื่องของคนหลากหลายทางเพศ เป็นเรื่องธรรมดาของคนธรรมดามากขึ้น

นอกจากนั้น หลายๆ ประเทศที่ก้าวหน้า ก็ให้การยอมรับทางกฎหมายสำหรับคนกลุ่มนี้มากขึ้นเรื่อยๆ เช่น คนเปลี่ยนเพศ ก็สามารถใช้คำนำหน้าชื่อตามเพศใหม่ของตัวเองได้ หรือคนที่อยากใช้ชีวิตคู่กับเพศเดียวกัน หลายประเทศก็มีกฎหมายรับรองความสัมพันธ์ให้ สำหรับประเทศไทย ในสังคมไทยก็คงต้องทำงานกันต่อไปอีกนาน

ปัจจุบัน เธอเป็นบรรณาธิการนิตยสารไอน้ำ ซึ่งเป็นนิตยสารสำหรับนักอ่านนักเขียนวัยรุ่น พร้อมๆ กับที่ทำหน้าที่ผู้ประสานงานกลุ่มสะพาน และเป็นคณะทำงานเพื่อสนับสนุนและปกป้องสิทธิบุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศริเริ่มให้มีการดำเนินงานศึกษาตรวจสอบระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เสนอมาตรการแก้ไขบันทึก

ผลการการตรวจเลือกทหารกองเกิน (สด.๔๓) กรณีบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเข้ารับการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และได้รับเอกสารบันทึกผลการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ (เอกสาร สด.๔๓) ที่ระบุว่า “โรคจิต” ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน ขณะนี้ได้ดำเนินการยื่นฟ้องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อศาลปกครอง ศาลปกครองก็ได้รับฟ้องเมื่อช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ การทำงานของคุณฉันทลักษณ์เป็นงานที่ทำทายต่อคำนิยามและทัศนคติ ความเชื่อของคนส่วนใหญ่ในสังคม แม้จะยากลำบากแต่เธอยังคงยืนยัน บทบาทการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิมนุษยชนของบุคคลที่มีความหลากหลายเพศในสังคมต่อไป

สามารถติดต่อได้ที่
บ้านเลขที่ ๕/๓๓ ถ.เศรษฐศิริ
แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพฯ
โทร. ๐๘๕-๐๔๑-๘๔๗๗
โทรสาร ๐๒-๒๔๓-๘๐๔๓

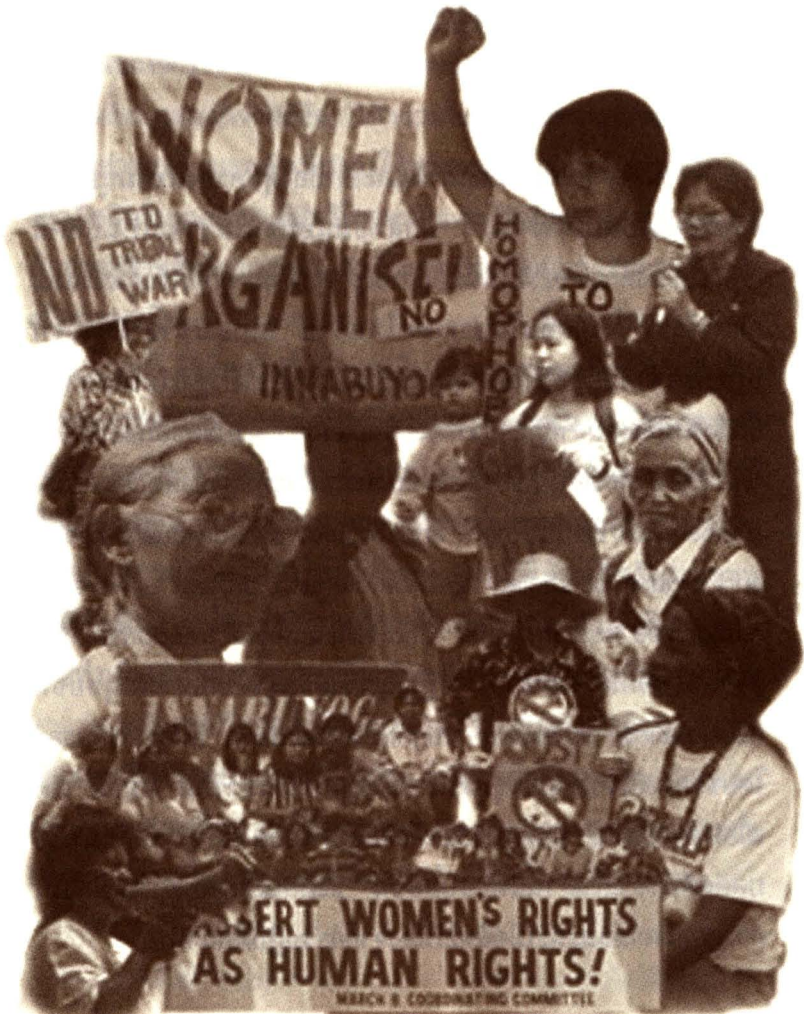
ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ภาคผนวก

.....

ปฏิญญาว่าด้วย ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

.....

เนื่องจากการส่งเสริมและปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา นักสิทธิมนุษยชนไม่ว่าจะเป็นบุคคล กลุ่มและองค์กรจำนวนไม่น้อยถูกข่มขู่ คุกคาม ถูกกักขังคุมขังและ ถูกทำร้าย ซึ่งเกิดขึ้นในประเทศไทยด้วย สหประชาชาติจึงออก ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน เพื่อให้รัฐประเทศต่างๆ ยึดถือและมีชื่อเต็มว่าปฏิญญาว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบของบุคคล กลุ่ม และองค์กรต่างๆ ของสังคมที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน (Declaration on the right and protect of individuals, group and organs of society to promote and protect universally recognized human rights and fundamental freedoms) หรือ รู้จักกันในอีกนามหนึ่งว่า ปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน (Declaration on Human Rights Defenders) ได้รับการรับรอง โดยฉันทามติจากที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ สมัยที่ ๔๓ เมื่อ ค.ศ.๑๙๙๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครององค์การ เอกชนหรือ บุคคลที่ทำงานในด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งมักเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกคุกคามและละเมิดสิทธิเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่

ร่างปฏิญญาใช้เวลาการเจรจานานกว่า ๑๓ ปี โดยสหประชาชาติได้รับรองร่างดังกล่าวเมื่อ ค.ศ. ๑๙๙๔ ปฏิญญาประกอบด้วยวรรคอารัมภบท (Preamble) และ ๒๐ มาตรา มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การประกันสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคล ทุกคน กลุ่ม และ/หรือองค์กรทางสังคม ว่ามีสิทธิที่จะรวมกลุ่มโดยสันติ จัดตั้งและเข้าร่วมในองค์การเอกชนหรือสมาคมด้านสิทธิมนุษยชน มีสิทธิที่จะแสดงความเห็น เข้าร่วมในการรับทราบและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และดำเนินการให้สาธารณชนสนใจในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน มีสิทธิในการรับและใช้เงินจากการบริจาคเพื่อกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชน สิทธิในการร้องเรียนและรับการเยียวยาเมื่อถูกละเมิด

๒) รัฐมีความรับผิดชอบในเบื้องต้นและถือเป็นหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิต่างๆ ตามที่ระบุในปฏิญญา และต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมาย ทางศาล ทางบริหารและอื่นๆ เพื่อคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน จากความรุนแรง การข่มขู่ การตอบโต้ การกดดัน หรือการกระทำตามอำเภอใจใดๆ ต่อผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน ที่ได้ดำเนินการ โดยชอบธรรมที่จะพิทักษ์หรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ที่ได้ดำเนินการโดยชอบธรรมที่จะพิทักษ์หรือส่งเสริมสิทธิมนุษยชน

หลังการรับรองปฏิญญา ได้มีการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติว่าด้วย ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน (Special Representative of the Secretary-General on Human Rights Defenders) เมื่อ ค.ศ. ๒๐๐๐ โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑) รวบรวม ตรวจสอบ และรายงานข้อมูลสถานการณ์ของ “ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน” ทั้งที่เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๒) สร้างความร่วมมือและติดต่อกับรัฐบาลและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปฏิบัติตามปฏิญญา

๓) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการคุ้มครองผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนรวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ทั้งนี้ ผู้แทนพิเศษสามารถรับและตรวจสอบคำร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนได้ โดยคำร้องเรียนต้องระบุรายละเอียดข้อมูลของผู้ถูกละเมิด การละเมิด และผู้ถูกละเมิด รวมทั้ง ต้องดำเนินการเรียกร้องความเป็นธรรมจากรัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังการร้องเรียนแล้ว แต่เห็นว่ายังไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็สามารถร้องเรียนไปยังผู้แทนพิเศษอีกได้

ในรายงานของผู้แทนพิเศษฯ คนแรกคือนางฮินา จิลานี (Hina Jilani) ชาวปากีสถาน ที่เสนอต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติเมื่อ ค.ศ. ๒๐๐๑ ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน ๔ เรื่องหลัก คือ

๑) การข่มขู่หรือทำร้ายผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนโดยไม่ต้องรับโทษ (impunity) โดยกล่าวว่า มีการข่มขู่หรือทำร้ายผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนทั้งจากองค์กรของรัฐและกลุ่มเอกชนต่างๆ โดยรัฐบาลหลายประเทศมิได้ดำเนินการใดๆ รวมทั้งการสืบสวนเมื่อได้รับรายงาน หรือเมื่อเกิดการสังหารทั้งนี้ผู้แทนพิเศษฯ เห็นว่านอกจากปัญหาทางการเมืองเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นสาเหตุของการคุกคามทำร้ายผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชน

๒) การขัดขวางโดยใช้มาตรการทางกฎหมาย รายงานระบุว่า ผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนมักถูกทางการ ใช้มาตรการทางกฎหมาย ดำเนินการมากขึ้น โดยเฉพาะจากการใช้กฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงรวมทั้ง การควบคุม เสรีภาพในการชุมนุม การแสดงความคิดเห็น แม้จะเป็นการให้ความเห็นในเชิงวิชาการก็ตาม

๓) การถูกคุกคามจากหน่วยข่าวกรอง ผู้เสนอรายงานพิเศษฯ มักได้คำร้องเรียนว่า ผู้พิทักษ์สิทธิ มนุษยชนถูกติดตาม คุกคาม ละเมิดสิทธิข้อมูลส่วนบุคคล สถานที่ทำงานในรูปแบบต่างๆ เช่น การตรวจ และดักฟังการติดต่อสื่อสาร รวมทั้งการถูกข่มขู่จากหน่วยข่าวกรองของรัฐ ทั้งจากฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร

๔) การโฆษณาชวนเชื่อหรือการปลุกปั่นยุยงให้เกิดความเกลียดชัง โดยมีการใช้สื่อของรับในการกล่าวหาและโจมตี ในการโฆษณาชวนเชื่อหรือการปลุกปั่นยุยง เพื่อลดความน่าเชื่อถือในการปฏิบัติงาน และให้สาธารณชนเข้าใจผิด ต่อต้านผู้พิทักษ์/องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการข่มขู่และทำร้ายในรูปแบบต่างๆ

จากสรุปรายงาน จะเห็นได้ว่าการข่มขู่หรือคุกคามชีวิตของผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชน ยังเกิดขึ้นในประเทศต่างๆ แม้ว่าจะมีการรับรองปฏิญญาว่าด้วยผู้พิทักษ์สิทธิมนุษยชนก็ตาม ด้วยเหตุนี้ปฏิญญามีได้สร้าง พันธกรณีทางกฎหมาย รัฐจึงไม่ต้องรับผิดชอบทางกฎหมายระหว่างประเทศและในหลายประเทศก็ไม่มียกกฎหมายภายใน หรือมีกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้านสิทธิมนุษยชน รวมทั้งสาระของปฏิญญาดังกล่าว

กองทุนคุ้มครอง

นักสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๗

.....

ความเป็นมา

ในระยะเวลา ๓ - ๔ ปีที่ผ่านมา นักสิทธิมนุษยชนเป็นจำนวนไม่น้อยถูกข่มขู่คุกคามด้วยเหตุที่ได้ดำเนินการกิจในการพิทักษ์สิทธิมนุษยชนปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมและชุมชน การข่มขู่คุกคามนั้นมาจากผู้ทรงอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ในระดับต่างๆ ทั้งในภาครัฐและไม่ใช่รัฐ โดยรูปแบบต่างๆ เช่น การลอบทำร้าย ชูกรรโชก กลั่นแกล้ง และถึงขั้นคุกคามต่อชีวิต จนขาดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของตนและครอบครัว

เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของนักสิทธิมนุษยชน และเพื่อเป็นการพิสูจน์ความเป็นธรรมใน เบื้องต้น

คณะทำงานปกป้องนักต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชนอันประกอบด้วย คณะบุคคล องค์กรอาสาสมัคร และองค์กรทางสังคมด้านสิทธิมนุษยชน จึงเห็นสมควรจัดตั้ง **“กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน”** ขึ้นด้วยความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในสังคม โดยที่กองทุนถือเป็นกองทุนสาธารณะที่สังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยมีหลักการคือ

๑. ดำเนินการกิจในการให้ความคุ้มครองชีวิต ร่างกาย และสิทธิอันชอบธรรมของนักสิทธิมนุษยชน
๒. ช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม
๓. ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในด้านคดีความ และค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นในด้านคดี
๔. ให้ความคุ้มครองชีวิตของนักสิทธิมนุษยชนและครอบครัวให้รอดพ้นจากการคุกคามใดๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานของความเป็นธรรม ความเอื้ออาทรและความเป็นกัลยาณมิตรที่จะให้ความคุ้มครองแก่คนดีของสังคม

วัตถุประสงค์

กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ให้การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม และสนับสนุนผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชนสิทธิชุมชน องค์กร ประชากรที่ต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมในสังคมด้วยแนวทางสันติวิธี ในด้านต่างๆ เช่น กรณีมีคดีความอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือการถูกคุกคามด้วยอำนาจมืดใดๆ

๒. ระดมทุนเพื่อการพัฒนาสิทธิมนุษยชน โดยให้ความช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงานด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิตอันเนื่องมาจากการทำงานเพื่อสังคม

๓. เพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานทางสังคมให้สามารถยืนอยู่ได้ และสามารถสานต่อภารกิจที่ส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชนได้ต่อไป

๔. เพื่อเป็นสื่อกลางของสังคมในการระดมความร่วมมือ เพื่อเสริมสร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม

การขอรับการสนับสนุนจากกองทุน

๑. นักสิทธิมนุษยชน ทายาท หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมาย หรือองค์กรสิทธิมนุษยชน ที่จะขอรับการช่วยเหลือ สามารถทำเรื่องขอรับการสนับสนุนจากกองทุนได้ โดยยื่นแบบคำร้องต่อกรรมการคนหนึ่งคนใดของกองทุน

๒. เมื่อคำร้องผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมกรรมการแล้ว เลขานุการจะแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบและจะดำเนินการ ให้มีการเบิกจ่ายต่อไป

๓. คณะกรรมการบริหารกองทุน อาจขอรายละเอียดเพิ่มเติมจากผู้ขอรับการช่วยเหลือ ได้ตามความเหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณา

แบบคำร้องเพื่อขอรับการสนับสนุนจาก กองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน

ติด
รูปถ่าย

ชื่อ - นามสกุล.....อายุ.....ปี
วัน เดือน ปีเกิด.....ชื่อ คู่สมรส ผู้ปกครอง หรือบุคคล
ที่อ้างอิงได้.....
ภูมิลำเนาเดิม.....ที่อยู่ปัจจุบัน.....

โทรศัพท์ที่ติดต่อได้.....โทรสารที่ติดต่อได้.....
องค์กร หน่วยงาน กลุ่มทางสังคมที่สังกัด.....
ตำแหน่งหรือหน้าที่ความรับผิดชอบ.....
บทบาทหรือภารกิจที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสิทธิมนุษยชน.....

**ข้าพเจ้าขอแสดงความจำนง เพื่อรับความสนับสนุนจากกองทุน
คุ้มครอง นักสิทธิมนุษยชน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้**
เหตุผลของการสนับสนุน.....

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ปัญหาที่ประสบ หรือประเภทของการถูกข่มขู่คุกคาม.....

.....

วัตถุประสงค์ที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ

.....

ทุน งบประมาณ หรือประเภทความช่วยเหลือที่ขอรับการสนับสนุน

.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ระบุไว้เบื้องต้น เป็นความจริง
ทุกประการ

ผู้ยื่นความจำนง.....ลงนาม

วัน เดือน ปี.....

ผู้รับรอง.....ลงนาม

Declaration on the Right
and Responsibility of Individuals,
Groups and Organs of Society to Promote
and Protect Universally Recognized
Human Rights and Fundamental Freedoms

Adopted by General Assembly resolution 53/144 of 9
December 1998

The General Assembly ,

Reaffirming the importance of the observance of the
purposes and principles of the Charter of the United Nations
for the promotion and protection of all human rights and
fundamental freedoms for all persons in all countries of
the world,

Reaffirming also the importance of the Universal Declaration
of Human Rights and the International Covenants on Human
Rights as basic elements of international efforts to promote
universal respect for and observance of human rights and
fundamental freedoms and the importance of other human
rights instruments adopted within the United Nations
system, as well as those at the regional level,

Stressing that all members of the international community shall fulfil, jointly and separately, their solemn obligation to promote and encourage respect for human rights and fundamental freedoms for all without distinction of any kind, including distinctions based on race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status, and reaffirming the particular importance of achieving international cooperation to fulfil this obligation according to the Charter,

Acknowledging the important role of international cooperation for, and the valuable work of individuals, groups and associations in contributing to, the effective elimination of all violations of human rights and fundamental freedoms of peoples and individuals, including in relation to mass, flagrant or systematic violations such as those resulting from apartheid, all forms of racial discrimination, colonialism, foreign domination or occupation, aggression or threats to national sovereignty, national unity or territorial integrity and from the refusal to recognize the right of peoples to self-determination and the right of every people to exercise full sovereignty over its wealth and natural resources,

Recognizing the relationship between international peace and security and the enjoyment of human rights and fundamental freedoms, and mindful that the absence of international peace and security does not excuse non-compliance,

Reiterating that all human rights and fundamental freedoms are universal, indivisible, interdependent and interrelated and should be promoted and implemented in a fair and equitable manner, without prejudice to the implementation of each of those rights and freedoms,

Stressing that the prime responsibility and duty to promote and protect human rights and fundamental freedoms lie with the State,

Recognizing the right and the responsibility of individuals, groups and associations to promote respect for and foster knowledge of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels,

Declares :

Article 1

Everyone has the right, individually and in association with others, to promote and to strive for the protection and realization of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels.

Article 2

1. Each State has a prime responsibility and duty to protect, promote and implement all human rights and fundamental freedoms, inter alia , by adopting such steps as may be necessary to create all conditions necessary in the social, economic, political and other fields, as well as the legal guarantees required to ensure that all persons under its jurisdiction, individually and in association with others, are able to enjoy all those rights and freedoms in practice.

2. Each State shall adopt such legislative, administrative and other steps as may be necessary to ensure that the rights and freedoms referred to in the present Declaration are effectively guaranteed.

Article 3

Domestic law consistent with the Charter of the United Nations and other international obligations of the State in the field of human rights and fundamental freedoms is the juridical framework within which human rights and fundamental freedoms should be implemented and enjoyed and within which all activities referred to in the present Declaration for the promotion, protection and effective realization of those rights and freedoms should be conducted.

Article 4

Nothing in the present Declaration shall be construed as impairing or contradicting the purposes and principles of the Charter of the United Nations or as restricting or derogating from the provisions of the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenants on Human Rights and other international instruments and commitments applicable in this field.

Article 5

For the purpose of promoting and protecting human rights and fundamental freedoms, everyone has the right, individually and in association with others, at the national and international levels:

- (a) To meet or assemble peacefully;
- (b) To form, join and participate in non-governmental organizations, associations or groups;
- (c) To communicate with non-governmental or intergovernmental organizations.

Article 6

Everyone has the right, individually and in association with others:

- (a) To know, seek, obtain, receive and hold information about all human rights and fundamental freedoms, including having access to information as to how those rights and freedoms are given effect in domestic legislative, judicial or administrative systems;

(b) As provided for in human rights and other applicable international instruments, freely to publish, impart or disseminate to others views, information and knowledge on all human rights and fundamental freedoms;

(c) To study, discuss, form and hold opinions on the observance, both in law and in practice, of all human rights and fundamental freedoms and, through these and other appropriate means, to draw public attention to those matters.

Article 7

Everyone has the right, individually and in association with others, to develop and discuss new human rights ideas and principles and to advocate their acceptance.

Article 8

1. Everyone has the right, individually and in association with others, to have effective access, on a non-discriminatory basis, to participation in the government of his or her country and in the conduct of public affairs.

2. This includes, inter alia, the right, individually and in association with others, to submit to governmental bodies and agencies and organizations concerned with public affairs criticism and proposals for improving their functioning and to draw attention to any aspect of their work that may hinder or impede the promotion, protection and realization of human rights and fundamental freedoms.

Article 9

1. In the exercise of human rights and fundamental freedoms, including the promotion and protection of human rights as referred to in the present Declaration, everyone has the right, individually and in association with others, to benefit from an effective remedy and to be protected in the event of the violation of those rights.

2. To this end, everyone whose rights or freedoms are allegedly violated has the right, either in person or through legally authorized representation, to complain to and have that complaint promptly reviewed in a public hearing before an independent, impartial and competent judicial or other authority established by law and to obtain from such an authority a decision, in accordance with law, providing

redress, including any compensation due, where there has been a violation of that person's rights or freedoms, as well as enforcement of the eventual decision and award, all without undue delay.

3. To the same end, everyone has the right, individually and in association with others, *inter alia* :

(a) To complain about the policies and actions of individual officials and governmental bodies with regard to violations of human rights and fundamental freedoms, by petition or other appropriate means, to competent domestic judicial, administrative or legislative authorities or any other competent authority provided for by the legal system of the State, which should render their decision on the complaint without undue delay;

(b) To attend public hearings, proceedings and trials so as to form an opinion on their compliance with national law and applicable international obligations and commitments;

(c) To offer and provide professionally qualified legal assistance or other relevant advice and assistance in defending human rights and fundamental freedoms.

4. To the same end, and in accordance with applicable international instruments and procedures, everyone has the right, individually and in association with others, to unhindered access to and communication with international bodies with general or special competence to receive and consider communications on matters of human rights and fundamental freedoms.

5. The State shall conduct a prompt and impartial investigation or ensure that an inquiry takes place whenever there is reasonable ground to believe that a violation of human rights and fundamental freedoms has occurred in any territory under its jurisdiction.

Article 10

No one shall participate, by act or by failure to act where required, in violating human rights and fundamental freedoms and no one shall be subjected to punishment or adverse action of any kind for refusing to do so.

Article 11

Everyone has the right, individually and in association with others, to the lawful exercise of his or her occupation or profession. Everyone who, as a result of his or her profession, can affect the human dignity, human rights and fundamental freedoms of others should respect those rights and freedoms and comply with relevant national and international standards of occupational and professional conduct or ethics.

Article 12

1. Everyone has the right, individually and in association with others, to participate in peaceful activities against violations of human rights and fundamental freedoms.

2. The State shall take all necessary measures to ensure the protection by the competent authorities of everyone, individually and in association with others, against any violence, threats, retaliation, de facto or de jure adverse discrimination, pressure or any other arbitrary action as a consequence of his or her legitimate exercise of the rights referred to in the present Declaration.

3. In this connection, everyone is entitled, individually and in association with others, to be protected effectively under national law in reacting against or opposing, through peaceful means, activities and acts, including those by omission, attributable to States that result in violations of human rights and fundamental freedoms, as well as acts of violence perpetrated by groups or individuals that affect the enjoyment of human rights and fundamental freedoms.

Article 13

Everyone has the right, individually and in association with others, to solicit, receive and utilize resources for the express purpose of promoting and protecting human rights and fundamental freedoms through peaceful means, in accordance with article 3 of the present Declaration.

Article 14

1. The State has the responsibility to take legislative, judicial, administrative or other appropriate measures to promote the understanding by all persons under its jurisdiction of their civil, political, economic, social and cultural rights.

2. Such measures shall include, inter alia :

(a) The publication and widespread availability of national laws and regulations and of applicable basic international human rights instruments;

(b) Full and equal access to international documents in the field of human rights, including the periodic reports by the State to the bodies established by the international human rights treaties to which it is a party, as well as the summary records of discussions and the official reports of these bodies.

3. The State shall ensure and support, where appropriate, the creation and development of further independent national institutions for the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms in all territory under its jurisdiction, whether they be ombudsmen, human rights commissions or any other form of national institution.

Article 15

The State has the responsibility to promote and facilitate the teaching of human rights and fundamental freedoms at all levels of education and to ensure that all those

responsible for training lawyers, law enforcement officers, the personnel of the armed forces and public officials include appropriate elements of human rights teaching in their training programme.

Article 16

Individuals, non-governmental organizations and relevant institutions have an important role to play in contributing to making the public more aware of questions relating to all human rights and fundamental freedoms through activities such as education, training and research in these areas to strengthen further, inter alia , understanding, tolerance, peace and friendly relations among nations and among all racial and religious groups, bearing in mind the various backgrounds of the societies and communities in which they carry out their activities.

Article 17

In the exercise of the rights and freedoms referred to in the present Declaration, everyone, acting individually and in association with others, shall be subject only to such limitations as are in accordance with applicable international

obligations and are determined by law solely for the purpose of securing due recognition and respect for the rights and freedoms of others and of meeting the just requirements of morality, public order and the general welfare in a democratic society.

Article 18

1. Everyone has duties towards and within the community, in which alone the free and full development of his or her personality is possible.

2. Individuals, groups, institutions and non-governmental organizations have an important role to play and a responsibility in safeguarding democracy, promoting human rights and fundamental freedoms and contributing to the promotion and advancement of democratic societies, institutions and processes.

3. Individuals, groups, institutions and non-governmental organizations also have an important role and a responsibility in contributing, as appropriate, to the promotion of the right of everyone to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in the Universal Declaration of

Human Rights and other human rights instruments can be fully realized.

Article 19

Nothing in the present Declaration shall be interpreted as implying for any individual, group or organ of society or any State the right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of the rights and freedoms referred to in the present Declaration.

Article 20

Nothing in the present Declaration shall be interpreted as permitting States to support and promote activities of individuals, groups of individuals, institutions or non-governmental organizations contrary to the provisions of the Charter of the United Nations.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) เป็นองค์กรอิสระที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙๙ และมาตรา ๒๐๐ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการ ๑๐ คน ซึ่งวุฒิสภาเป็นผู้คัดเลือกตามรายชื่อที่คณะกรรมการสรรหาได้คัดเลือกนำเสนอ มีวาระดำรงตำแหน่ง ๖ ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ส่งเสริมการเคารพและการปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ
๒. ตรวจสอบและรายงานการกระทำ หรือการละเลยการกระทำ อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคล หรือหน่วยงานที่กระทำ หรือละเลยการกระทำดังกล่าว เพื่อดำเนินการในกรณีที่ไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

๓. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๔. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน
๕. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน
๖. จัดทำรายงานประจำปี เพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ เสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเปิดเผยต่อสาธารณชน
๗. ประเมินผลและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เสนอต่อรัฐสภา
๘. เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาในกรณีที่ประเทศไทยจะเข้าไปเป็นภาคีสถิติสัญญาเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน
๙. แต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
๑๐. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๕๐)

๑. นายเสน่ห์	จามริก	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๒. นายจรัส	ดิษฐาอภิชัย	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๓. คุณหญิงจันทน์	สันตะบุตร	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๔. นางสาวนัยนา	สุภาพัง	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๕. นายประดิษฐ์	เจริญไทยทวี	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๖. นายवलันต์	พานิช	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๗. นายสุทิน	นพเกตุ	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๘. นางสาวสุณี	ไชยรส	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๙. นายสุรสิทธิ์	โกศลนาวัน	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๐. คุณหญิงอัมพร	มีสุข	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
๑๑. นางสาวอาภากร	วงศ์สังข์	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางอรินญา	สูตรสุนทร	เลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
นายประบุญ	สุวรรณภักดี	รองเลขาธิการคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชน

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อธิบายความหมายของเครื่องหมาย

- รูปทรงดอกบัว** คือ ความมีคุณธรรม ความเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนมนุษย์ อันเป็นจริยวัตรอันดีงามของคนไทย
- รูปคนล้อมเป็นวงกลม** คือ การสร้างพลังความร่วมมือกับทุกภาคส่วน สังคม เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชน ให้เป็นส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนาประเทศ
- รูปมือ** คือ การร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคม ทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ในการโอบอุ้มคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ด้วยหลักแห่งความเสมอภาค และภราดรภาพ
- สีน้ำเงิน** คือ สีของความเชื่อมั่นของประชาชนและทุกภาคส่วนของสังคม
- คือ ความมุ่งมั่น อดทนในการทำงานเพื่อประชาชน คือ ความสามัคคี และการประสานพลังอย่างหนักแน่น จากทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนในสังคมไทย

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงาน

สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มูลนิธิผู้หญิง

มูลนิธิเพื่อนหญิง

มูลนิธิส่งเสริมโอกาสผู้หญิง (EMPOWER)

กลุ่มเพื่อนพนักงานบริการ (SWING)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สภาทนายความ

สภาดงลือสิทธิเสรีภาพประชาชน (สสส.)

esty International)

ศูนย์สารสนเทศสิทธิมนุษยชน
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
HUMAN RIGHTS INFORMATION CENTER
Office of the National Human Rights Commission of Thailand

แบบ
FEM)

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 7

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

โทรศัพท์ 0-2141-3844, 0-2141-3881

<http://library.nhrc.or.th>

ธรรมศาสตร์

31100100003236

สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย

ปฏิญญาสากลว่าด้วยนักปกป้องสิทธิมนุษยชน (Declaration on Human Rights Defenders) รับรองจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ (ค.ศ. ๑๙๙๘) มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องคุ้มครองบุคคลที่ทำงานด้านสิทธิมนุษยชนซึ่งมักเผชิญกับความเสี่ยงในการถูกคุกคามแม้ว่าประชาชนหญิง-ชาย ที่ทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต้องเสี่ยงภัย อันตรายไม่แตกต่างกัน แต่ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนต้องเผชิญความไม่มั่นคงมากกว่า เพราะลักษณะงานที่ผู้หญิงปกป้องสิทธิมนุษยชนดำเนินอยู่นั้นมักจะท้าทายค่านิยมทัศนคติและความเชื่อของคนส่วนใหญ่จึงเป็นประเด็นที่ยากลำบากในการสร้างความเข้าใจต่อสังคม